

PLANINSKI UTRINKI

Številka 29

Februar 2015

Planinsko društvo Brežice

VSEBINA	STRAN
Uvodnik	1
Poročila o delu v letu 2014	2 – 10
Mladi planinci v letu 2014	12 – 16
Priznanja v letu leto 2014	17
Intervju – Tone Jesenko	18 – 19
Intervju – Mojca Šterk	20 – 21
Pesem o Šentvidu, Ivana Vatovec	22
Pesem za Branka, Ivana Vatovec	22
Jaz, torkar, Meho Tokić	23
Torkarji smo polnoletni, Jožica Srpčič	23
Gadova peč – Planina, Vlado Ajlec	24
Drugič je uspelo, Dobrila Lorenci	25
Na Sljemenu, Ivana Petan	26
Mišelj vrh je čudovita gora, John Boyd	27
Na Debeli vrh, John Boyd	28 – 29
Mojih deset planinskih let, Katja Prah	30 - 31
Lahkih nog (sama) naokrog, Urška Korun	31 – 32
Ferata Češka koča, Ivan Tomše	33 – 34
Adrenalinska na Cjajnik, Ivan Tomše	34 – 35
Ojsternik, Damir Bajs	36
Kolesarsko potopepanje po Koroški, Vida Tomše	37
Utrinki iz planinske šole, Ivan Zofič	38 – 39
Koraki v tišini, Rudi Mlinar	40 – 41
28. pohod Po poteh Brežiške čete, Matej Petrič	42
21. nočni pohod na Veliki Cirknik, Tone Jesenko	43
8. pohod Po poti slovenskega tolarja	44
Naravovarstveni nadzor, Dušan Klenovšek	45
Utrinki z dveh akcij, Meho Tokić	46
Zinki Rožman v spomin, Jožica Srpčič	47
Zinki, Vlado Ajlec	47
Novosti pri članarini	48 – 50
Planinci in Slovenska vojska	51
Šentviška statistika, Branko Kopinč	52
Program dela za leto 2015	53 – 56
Vodstvo društva in drugi podatki	57

Jutranje meglice na Lanežu, foto Mojca Korun

»Slovenci veljamo za športno izobražen narod. Najpomembnejši pokazatelj za upravičenost tega naziva je čim večje število državljanov, ki se kolikor toliko redno ukvarjajo z gibanjem. Planinska zveza Slovenije in njeni člani smo brez dvoma najboljši dokaz te izobraženosti, saj poleg gibanja, tako pomembnega za človekovo dobro počutje in zdravje, promoviramo še druge pomembne vrednote: potrpežljivost, vztrajnost, predanost, pomoč sočloveku, varovanje in ohranjanje narave. Te univerzalne vrednote so nam skupne, ne glede na kakšen način zahajamo v gore. Kot pohodniki, planinci, gorniki, turisti ali alpinisti. Med nami ni razlik. Morda so naše poti po gorah različne, a doživetja nas družijo ...«

To so misli svetovno znanega alpinista Vikija Grošlja, izrečene na podelitvi najvišjih priznanj PZS v Ajdovščini decembra 2014. Tako je: družijo nas doživetja s planinskih poti, pomoč sočloveku, varovanje narave, ne nazadnje tudi napisana beseda v društvenem glasilu. Uredniški odbor se zahvaljuje vsem, ki ste poslali svoje zapise in fotografije. Če boste ob branju tudi drugi obudili kako svojo turo ali zanimivo planinsko doživetje, napišite – strani prihodnje številke so še povsem prazne.

Milena Jesenko

SPOŠTOVANE PLANINKE, SPOŠTOVANI PLANINCI!

Zbor članov je mesto, ko je potrebno povedati, kako smo uresničili letni program dela, s čim smo zadovoljni, česa smo se veselili, kaj nam ni šlo, kot bi želeli. Čas, v katerem živimo in delamo, je zahteven do vsakega od nas in tudi do društev. Opravljati vse naloge volontersko, posebej tiste, ki zadevajo blagajniško in računovodsko poslovanje, je vse težje, odgovornost članov upravnega in nadzornega odbora vse večja. Upanje, da bo manj administrativnih opravil, je jalovo, saj je vsako leto več prav takega dela, ki terja tudi dosti strokovnega znanja. Člani organov v društvih smo prostovoljci in neredko komaj še kos zahtevam zapletene zakonodaje, posebej tiste o finančnem poslovanju, pa če omenim le prijave na razpise za pridobitev javnih sredstev.

Planinsko leto 2014 je bilo posebno. Posebno v več pogledih. Najprej nam jo je zagodlo vreme, saj smo zaradi pogostega deževja morali odpovedati kar lepo število izletov. A tudi izpeljanih društvenih izletov se je skupaj udeležilo manj članov kot leta prej. Le mladi planinci in vzdržljivi pa vztrajni torkarji so opravili načrtovane poti, saj so slednji šli na pohod tudi z dežniki. Res pa je, da je bilo nekaj tur odpovedanih zaradi premajhnega števila prijav. Prav tako smo opazili manjše število udeležencev na izpeljanih turah. Le redko se nam je še zgodilo, da smo za prevoz potrebovali dva kombija. Na upravnem odboru smo govorili o tem in zaključili, da je eden od pomembnejših razlogov denar. Izleti so postali dragi, sploh za nas, ki imamo dolgo pot do visokih gora. Zato je UO pripravil za leto 2015 manj izletov, namesto vsak teden bomo organizirali le po dva na mesec.

Zaznali smo tudi upadanje števila članstva. Tako nas je bilo v društvu 378 s plačano članarino, kar je 84

članov manj kot v letu 2013! Gotovo bo potrebno preveriti, kaj je vzrok temu. Največji padec je pri članstvu najmlajših, saj na mnogih osnovnih šolah nimamo mentorjev. Zanimivo bo primerjati podatke z drugimi društvi v našem MDO in tudi na tej osnovi realno oceniti vzroke za nižanje števila članstva.

Prvič po več kot dveh desetletjih se je zgodilo, da na martinovanje niso prišli naši prijatelji iz PD Pošta in Telekom Ljubljana. Njihovo sporočilo je bilo: premalo prijav in cena!

Seveda pa imamo tudi prijetna sporočila. Tu z veseljem izpostavljam Mladinski odsek, ki je izpeljal več aktivnosti. Izveden je bil planinski tabor v Bohinju. Ob velikem angažiranju kolektiva OŠ Cerklje ob Krki in mentorice Mojce Šterk so odlično izpeljali regijsko tekmovanje Mladina in gore, udeležili so se orientacijskih tekmovanj in se odpravili na več izletov. O tem in o dosežkih drugih odsekov in skupin boste prebrali na naslednjih straneh, kjer poročajo o delu njihovi vodje.

Spoštovani! Kljub nekaterim ne-ljubim izpadom upam trditi, da je bilo naše delo v letu 2014 uspešno. Zato se želim ob zaključku še enega delovnega društvenega leta iskreno zahvaliti vsem članom upravnega in nadzornega odbora, vodnikom PZS, markacistom, vodjem odsekov in sekcij, odborov in skupin, poverjenikom in praporščakoma ter vam, planinkam in planincem, ki ste se udeleževali aktivnosti društva in s tem koristili sebi in svojemu zdravju, hkrati pa negovali in ohranjali vrednote slovenskega planinstva. Naj vas v letu 2015 na planinskih poteh spremljajo dobri ljudje, sončni dnevi, lepi razgledi, vaš korak pa naj bo vselej trden in varen.

Tone Jesenko, predsednik

Sam v zelenem, foto Vinko Šeško

POROČILO O DELU UPRAVNEGA ODBORA

Mag. Monika Vovk, tajnica

V letu 2014 se je upravni odbor sestel na **11 sejah**. V povzetku obširnega poročila izpostavljam le nekatere naloge, ki smo jih opravili člani upravnega odbora:

- Člani UO in vodje odsekov so sodelovali pri organizaciji in izvedbi **9 tradicionalnih** pohodov oz. akcij PD Brežice (obnova markacij na Brežiški planinski poti; čistilne akcije na delu Brežiške poti od Čateža preko Šentvida in Cirnika do Globočic; 30. pohoda po Brežiški planinski poti; pohoda po Brežiški planinski poti v okviru Brežiškega športnega vikenda; družinskega tabora v Bohinju; 38. pohoda Po poteh Brežiške čete ; 32. Martinovega pohoda in martinovanja; 21. nočnega pohoda na Cirknik; 9. pohoda Po poti slovenskega tolarja).
- Organiziranih je bilo 6 planinskih večerov.
- Udeležili smo se **16 različnih in posvetov in aktivnosti** v organizaciji PZS (posvetov za planinska društva v Laškem in v Mariboru, delavnice o aplikaciji NAVEZA za vodenje enotne evidence članstva PZS ...).
- Udeležili smo se **spominskih dnevov ter slovesnosti** ob različnih obletnicah (npr. svečanosti ob 100-letnici PD Krka Novo mesto, volilne skupščine PZS v Novem mestu, dneva planinskih doživetij 2014 v Bohinjski Bistrici, ki je bil posvečen tudi praznovanju 120. obletnice postavitve Orožnove koč, dneva zasavskih planincev ob 60-letnici postavitve Zasavske planinske koč na Prehodavcih ...).

- Udeležili smo se **vaje Civilne zaščite** Občine Brežice »Iskanje pogrešane osebe v gozdu 2014«.
- Člani UO smo bili v letu 2014 na **17 rednih letnih zborih** sosednjih in prijateljskih planinskih društev iz Slovenije in Hrvaške.

Za **sodelovanje z MDO** zasavskih in posavskih planinskih društev je skrbel predsednik, ki se je redno udeleževal sej, v času njegove odsotnosti pa kateri od članov UO. Prav tako se je Tone Jesenko kot podpredsednik PZS redno udeleževal vseh aktivnosti PZS, posameznih aktivnostih PZS pa so se udeleževali tudi ostali člani UO.

V juliju 2014 smo **urejali zavetišče v Pečicah**, žal sta v objektu bivše šole, ki je v lasti tamkajšnje KS, še vedno problem sanitarije in tekoča voda.

Vzpostavljena je bila **nova spletna stran** - <http://pdbre-zice.si> -, za ažuriranje skrbita podpredsednica Danica Fux in informatik društva Jože Lovenjak.

Sprejeli smo program izobraževanja strokovnega kadra in imenovali nov uredniški odbor Planinskih utrinkov.

V letu 2014 smo nabavili nekaj planinskih vodnikov in kart ter kupili **agregat** za potrebe izvedbe planinskih taborov.

Njiva, foto Vinko Šeško

POROČILO VODNIŠKEGA ODSEKA

Tone Tone Hribar, načelnik VO,

Osnovna naloga vodniškega odseka je skrb za dobro in varno izvedbo načrtovanih planinskih izletov. 13 vodnikov PZS je spremljalo člane društva na 35 izletih. Skupaj sta se jih je udeležila 1002 planinca, poprečna udeležba je bila 29. Značilnost leta 2014 je, kot je že omenil predsednik v uvodu, da smo zaradi pogostih slabih vremenskih razmer morali odpovedati kar 14 izletov. Druga značilnost pa je upad števila udeležencev na posameznih izletih.

Marca smo se udeležili sestanka Vodniškega odbora MDO Zasavskih PD na Bohorju, novembra pa Zbora vodnikov PZS na Igu. Prisotni smo bili tudi na drugih aktivnostih društva.

Da vodniki svoje delo opravimo kar se da kakovostno, se moramo izpopolnjevati in obnavljati licenco. Kdo je utrjeval ali pridobival nova znanja, je razvidno iz spodnje razpredelnice.

Vodniki sicer ne poročamo o kakih posebnih težavah pri svojem delu, je pa dejstvo, da bomo po prenehanju aktivnega vodenja nekdanjih vodnikov (Marija Veble, Karmen Lipej, Andrej Deržič, Marko Gregorič) morali pomladiti svoje vrste. Zato smo toliko bolj veseli, da bomo letos morda le dobili novo vodnico. Mentorica planinske skupine na Osnovni šoli Cerklje ob Krki Mojca Šterk se je namreč prijavila na tečaj za vodnike PZS A kategorije.

IZOBRAŽEVANJU STROKOVNEGA KADRA V LETU 2014 – OBNOVITEV LICENCE

Februarja 2014 sta si v Domu Vinka Paderšiča na Gorjancih osvežila znanje iz **vodenja v snežnih razmerah** vodnica in vodnik PZS **Marija Novak in Tone Jesenko**.

Maja 2014 so se udeležili izpopolnjevanja za **vodenje v kopnih razmerah** v Domu pod Reško planino vodnica in vodniki PZS:

Nuša Vanič, Darko Bukovinski, Anton Hribar in Martin Slovenec, oktobra 2014 pa v Planinskem učnem središču Bavšica še **Sara Gregl**.

Izpopolnjevanje na Gorjancih, teorija in...

... praksa, foto arhiv PD

POROČILO O IZVEDENI PLANINSKI ŠOLI

Danica Fux

Znanje je gonilo človeštva na vseh področjih in učenje se nikoli ne neha. Če ima človek željo po znanju, se ta tudi s starostjo ne spremeni, morda se celo poveča. Človek z izkušnjami rad sprejema predvsem tista znanja, ki mu koristijo v vsakdanjem življenju. Naše društvo je v preteklem letu ponudilo svojim članom pridobivanje znanja, ki naj bi ga obvladal vsak aktiven planinec. V jesenskih mesecih preteklega leta smo tako začeli ponovno s planinsko šolo za odrasle.

PŠ je temeljni program planinskega usposabljanja, ki se v okviru PZS izvaja že od šestdesetih let prejšnjega stoletja. Namenjena je vsem, ki se zavedajo, da je znanje zelo pomemben ključ za varno in vsestransko doživljanje gorskega sveta. PŠ je naša samozgoja, kdor jo obvlada, lahko aktivno izvaja samozaščito in tudi komu po potrebi pomaga.

V zimskih mesecih smo predelali teoretični del, vmes smo opravili lažji izlet na Bohor. Zimski pohod na Komno nam ni bil usojen, saj ga je preprečilo grdo vreme. Smo pa bili uspešni pri poletnem praktičnem usposabljanju na zahtevni Gradiški turi na Nanosu.

Teste, ki so jih pripravili predavatelji, smo uspešno rešili že v mesecu januarju. Slušatelji so pokazali izredno

"Šolarji" na Nanosu, foto Danica Fux

znanje, saj so šolo vzeli skrajno resno.

Upravna enota Brežice nam je za predavanja odstopila s tehničnimi pripomočki dobro opremljen prostor. V imenu UO PD Brežice se zahvalju-

jem vsem predavateljem, ki so z dobro voljo sprejeli odgovorno nalogo in slušateljem posredovali svoje znanje.

Planinsko šolo so uspešno opravili:

**Vera Polak, Darinka Suša, Nada Kirin, Dobrila Lorenci, Ivan Zofič, Vera Kerin,
Lidija Krošl, Marta Jurečič, Marija Murn.**

Predavatelji so bili naši izkušeni vodniki:

Tone Jesenko, Tone Hribar, Tine Vimpolšek, Ivan Tomše, Andreja Ogorevc in Marija Veble.

Nekatere teme so posredovale še:

Tončka Tokić, Danica Fux in Katjuša Okrošek.

POROČILO O DELU MARKACISTOV

Martin Slovenec

*Martin tokrat v vlogi vodnika PZS,
foto Meho Tokič*

Markacisti PD Brežice v sestavi Marjan Rovan, Martin Slovenec, Milan Tomič, Mehemed Tokić ter pripravnik Zdravko Gregl so, ojačani s članom in članicami PD Brežice Rudijem Kolencem, Dobrilo Lorenci, Jožico Dražil in Darinko Suša, v letu 2014 skrbeli za najnujnejša dela na

planinskih poteh na kranjski in štajerski strani našega območja. Opravili so 162 učinkovitih delovnih ur in prevozili 329 km. Skupaj z Odsekom za varstvo gorske narave so izvedli tudi splošno spomladansko čistilno akcijo na relaciji Čatež–Sv.

Vid–Žejno–Veliki Cirknik–Mali Cirknik–Globočice–Mrzlava vas–Velike Malence–Čatež, ki pa ni zajeta v navedenih delovnih urah.

Na splošno je bilo to leto za markaciste težavno, saj je bilo zelo deževno.

Najprej smo poskrbeli za ureditev in dokončanje del v sobi bivaka v stari osnovni šoli v Pečicah. Opravili smo zaključna dela pri strešnih oknih, popravili pogoje in temeljito očistili prostore in posteljnino. Velika pomanjkljivost bivaka je, da trenutno nima nobenega dimnika, tako ni možno ogrevanje prostorov. V letu 1993 so bili izdelani projekti o obnovi objekta stare šole Pečice, ki vključujejo tudi centralno ogrevanje, vendar je od tega izvedeno bore malo.

V letu 2014 smo prednostno obnavljali planinske poti na kranjski strani.

Očistili smo podrast in suho vejevje, obnovili oznake in dodali tudi nove ter predstavili smerni tabli v Mrzlah vasi. Ponovno smo naredili Knafelčeve planinske oznake na delih poti proti Stojdragi na ozemlju Slovenije, ki so bile do sedaj opuščene. Postavili smo tudi obvestila o nedovoljenem prehodu državne meje s Hrvaško. Po dogovoru bodo Brežiško planinsko pot na hrvaški strani markirali in vzdrževali markacisti planinskih društev iz Hrvaške, seveda pa ne bo šlo brez naše pomoči. Obnovljena sta tako dela poti Globočice – Subanov mlin – Gramski jarek (Selaška draga) in križišče Veliki Cirknik – Mali Cirknik – Sobinja vas – Laški križ. Izdelali smo tudi kovinske stebričke s Knafelčevimi oznakami in smernimi puščicami, ki so ali še bodo postavljene na določena mesta na kranjski in štajerski strani. Na štajerski strani smo izvedli vsa potrebna označevalna in čistilna dela za pohod Po poteh Brežiške čete, Sromlje 2014.

Bili smo na 15. shodu markacistov zasavsko – posavskega MDO na Zaslavski Sveti gori in na rednem zboru markacistov PZS v Ljubljani.

Lepotica orbideja, foto Brane Busar

POROČILO O DELU NARAVOVARSTVENEGA ODSEKA

Olga Kržan in Katjuša Okrošek

Sam, foto arhiv PD

Delo naravovarstvenega odseka, usposobljenih varuhov gorske narave, vključuje tudi različne dejavnosti znotraj planinskega društva, ki so v tesni povezavi z naravo. Tako smo v letu 2014 izvedli kar tri naravovarstvene akcije.

Čistilna akcija planinskih poti v brežiški občini je tradicija že vrsto let, ki se je udeleži dosti članov. Tudi letos je bilo tako, saj se nas je na izhodišču na Čatežu zbralo kar 24, ki smo se z vrečkami podali na akcijo. Veseli smo dejstva, da na sami poti zadnja leta ne beležimo več toliko odpadkov, kar pomeni, da je zavest o skrbnem ravnanju z odpadki v ljudeh že dodobra zakoreninjena, in verjamemo, da bo tako tudi v prihodnje.

Dušana Klenovška naše društvo že dobra pozna, saj je

kot strokovni sodelavec v Kozjanskem parku, biolog in naravovarstvenik vedno pripravljen sodelovati pri izvedbi naših naravovarstvenih akcij. V mesecu maju je 12 ljubiteljev narave popeljal na ogled rastlinskih in živalskih posebnosti Vrbine. Poslušati nekoga, ki prepozna vsak zvok, vsak šum, vsako sled, vsako bilko, ki cveti ali pa je le zgolj pisano olistana in se varovalno skriva pred vsiljivci, je res veselje in velika čast. Dušan je svoje znanje pripravljen deliti, to največ šteje. V njegovi družbi zna človek naravi tiho prisluhniti in ji slediti. Zato izrekamo njemu in Kozjanskemu parku za podporo našemu društvu iskreno zahvalo.

V mesecu septembru se nas je 9 članov društva udeležilo naravovarstvenega izleta v deželo kozolcev v Šentrupertu na Dolenjskem. Muzej na prostem sestavlja devetnajst različnih tipov kozolcev, ki so zastopani v Sloveniji. Njegova posebnost pa je zagotovo Lukatov toplar, katerega nastanek sega v leto 1795 in spada med najstarejše ohranjene dvojne kozolce pri nas in v svetu. Spoznali smo vrednost stavbne dediščine na Slovenskem. Da sam izlet ne bi bil prekratek, smo ga dopolnili z vzponom na bližnji hrib, ki mu rečejo Nebesa in se razteza na 602 m nadmorske višine, ter se po krožni poti vrnili v Šentrupert.

Člani naravovarstvenega odseka se veselimo tudi naslednjih akcij in upamo, da bomo skupaj z vami skrbnejši do narave in da bomo k temu še vztrajneje spodbujali tudi druge. Varuhi narave smo lahko vsi, saj lahko vsak prispeva bodisi v svojem domačem okolju ali pa nekoliko višje v gorskem svetu, da ohranimo nekaj tistega lepega, cvetočega ali dih jemajočega, kar se je še uspelo skriti pred težo negativnih človeških dejanj.

Velesa in kamnokreč s Tošca, foto arhiv PD

POROČILO PLANINSKE SKUPINE TORKARJI

Jožica Srpčič

Dobrih 18 let je že minilo, kar deluje naša skupina.

Tudi v letu 2014 smo se zbrali vsak torek in v celoti izpolnili naš letni program. Ker nam je vreme pogosto ponagajalo, je bilo treba pohode večkrat prilagoditi, kar je našemu vodji Marjanu Rovanu dobro uspevalo. Skupaj smo opravili **43 planinskih pohodov s povprečno 40 pohodniki**. Smo pisana družina, ki se neprestano pomlaja, saj **najmlajša članica šteje 57 let, najstarejša pa bo letos dočkala 90 let**. Žal pa smo se letos poslovili od članice skupine Zinke Rožman in od nekdanje članice Cirile Grgičević.

Spet smo prehodili vso bližnjo in daljno okolico.

Naj omenim le nekatere točke: hodili smo po Bohorju; kar nekajkrat smo se povzpeli na Gorjance; udeležili smo se dvodnevne ture na Jezersko, po zahtevni poti na Ledine in Češko kočo; bili smo na Pohorju in s seniorji PD Pošta Telekom Ljubljana v Brdih; obiskali smo gore naših južnih sosedov – Oštrc ter Medvednico s Sljemenom. Za vodenje na Oštrc se iskreno zahvaljujemo našemu planinskemu prijatelju Acu Aleksiću iz HPD Japetić Samobor.

Poskrbeli smo tudi za družabne dogodke.

Na Cirkniku smo v oktobru organizirali kosanjev piknik, a na žalost je bilo tega sadeža lani bolj malo. V Osredku, pri Ivku, smo se zabavali ob pustnem torku in ga popestrili z zelo lepimi maskami. Na isti lokaciji smo po ustaljenem načinu štirikrat praznovali rojstne dneve naših članov. Letni program dela smo uradno zaključili s pohodom od Gadove peči do Planine, kjer so nas z okusnim prigrizkom prijazno dočakali na turistični kmetiji. Tu smo tudi razglasili najbolj vztrajne torkarje in jim podelili kolajne.

1. mesto si delita **Rudi Kelenc in Andrej Srpčič**, ki sta bila na 42 pohodih,
2. mesto je osvojil **Vlado Ajlec** z 41 pohodi,
3. mesto je pripadlo **Fridi Perkman** s 40 pohodi.

Naj se na koncu zahvalim našemu vodji Marjanu Rovanu, ki požrtvovalno združuje vsak torek tako številčno skupino. Hvala vsem torkarjem, predvsem pa tistim, ki pomagajo pri organizaciji ali kako drugače poskrbijo za dobro počutje nas vseh.

PLANINSKI SMEH

Planinec z muko prisopiha na vrh in potrka na vrata planinske hišice. Zasliši otroški glasek:

Kdo je?

Si sam? Je oče tu? – vpraša trkajoči.

Ni, odšel je, ko je prišla mama.

Torej je mama tu.

Ne, ni, odšla je, ko sem prišel jaz.

Kaj vi niste nikoli skupaj? se čudi planinec.

Seveda smo, ampak v koči, tu pa je wc.

POROČILO O PLANINSKIH VEČERIH V LETU 2014

Irena Suša

V letu 2014 smo nadaljevali s planinskimi večeri. Zvrstili so se naslednji:

- Januarja nam je Dušan Klenovšek, biolog, ornitolog in okoljevarstveni strokovnjak, predaval o domačih in tujih invazivnih rastlinskih in živalskih vrstah v Posavju. Zanimivo in poučno predavanje je poslušalo 35 udeležencev.
- V marcu smo imeli v gosteh Toneta Petroviča, odličnega poznavalca Bohorja, ki nas je popeljal po starih bohorskih poteh in nam odkril naravno in kulturno dediščino tega območja. Žal je na to predavanje prišlo samo 10 poslušalcev.
- V aprilu nam je naša članica Milena Jesenko predstavila svoje zanimivo potovanje po Vietnamu in Kambodži. Poslušalo jo je 62 članic in članov.
- V oktobru nam je lepote Jemna in Sokotre predstavil naš planinski prijatelj in velik popotnik Vinko Šeško. Zanimivo predavanje je poslušalo 42 planincev.
- V novembru smo ob slikah potovali po Nepalju s Hermanom Donikom iz Hrastnika. S filmom in fotografijo nas je popeljal čez Katmandu v deželo šerp do baznega tabora pod Mt. Everestom in na Island Peak. Prisotnih je bilo 35 udeležencev.
- Zelo zanimiv večer smo doživeli s Francem in Mileno Tomše (Martinova) v decembru. Potovala sta po Avstraliji in Novi Zelandiji in nam prikazala tamkajšnje lepote narave pa način dela in življenja v teh daljnih deželah. Prišlo je 42 udeležencev.

Vsi planinski večeri so se odvijali v sejni sobi Upravne enote Brežice, zato se načelniku UE Darku Bukovinskemu in njegovim sodelavcem iskreno zahvaljujemo. Upamo, da nam bodo nudili gostoljubje tudi v letu 2015.

Foto Meho Tokić

Angkor Watt, Kambodža, foto Milena Jesenko

Halong Bay, Vietnam, foto Milena Jesenko

POROČILO BLAGAJNIČARKE

Nevenka Baškovič

SALDO NA TRR 01.01.2014 5.063,08

PRIHODKI

1. Prihodki od članarin 8.186,30
2. Prihodki iz javnih sredstev po razpisih 7.433,62
- Občina Brežice
3. Prispevki udeležencev tabora 2.203,00
4. Donacije 573,00
5. Sponzorska sredstva 2.000,00
7. Obresti na poslovnem računu 0,26
8. Drugi prihodki 423,00

PRIHODKI SKUPAJ 20.819,18

ODHODKI

1. Prenakazilo dela članarine na PZS 5.822,47
2. Izobraževanje planinskega kadra 504,64
3. Stroški planinskega taborjenja 3.035,76
4. Prevozni stroški in dnevnice vodnikov 883,40
za vodenje izletov
5. Kilometrini 538,76
(udeležba članov UO na občnih zborih, shodih, sestankih ...)
6. Najemnina poslovnega prostora 1.332,33
7. Obratovalni stroški in ogrevanje 2.132,55
8. Stroški za delovanje društva 1.647,97
pisarniški mat., znamke, literatura ...)
9. Stroški banke za vodenje računa 318,07
10. Stroški telefona in interneta 1.082,77
11. Planinski utrinki (oblikovanje in tisk) 2.779,39
12. Drugi materialni stroški 1.472,64
(občni zbor, seja UO ...)
13. Izdelava in postavitve granitnega tolarja 400,00

ODHODKI SKUPAJ 21.950,75

SALDO NA TRR 31. 12. 2014 3.931,51

Planinski tabor 2014, foto Nuša Rožman Vanič

Adi, Sašo, Davor in Miro so dvigali zastavo, foto Ivan Rožman

Na sprehodu ob jezeru, foto Nuša Rožman Vanič

POROČILO O IZVEDBI TABORA MO – BOHINJ 2014

Nuša Vanič, načelnica MO PD Brežice in vodja tabora

Tabor je potekal, tako kot je bil načrtovan. V času od 5. do 12. julija 2015 smo naredili 6 krajših in daljših tur po bližnjih planinskih poteh. Na izletih smo v praksi obravnavali vsebine iz planinske šole. Veliko smo se igrali in ustvarjali v t. i. ustvarjalnih delavnicah, predvsem pa se učili živeti v sožitju z naravo in brez sodobne elektronike, kar je za nekatere otroke predstavljalo pravi izziv. Uresničili smo zastavljene cilje. Otroci so doživeli pravo medvrstniško druženje. Morali so se naučiti sodelovati, če so hoteli opraviti določene naloge, in si pomagati pri premagovanju fizičnih naporov za doseganje planinskih ciljev. Naučili so se gibati po planinskih poteh različnih zahtevnosti. Med izvajanjem planinske šole so osvojili nekaj praktičnega planinskega znanja. Letošnja animatorja sta bila zelo uspešna. Znala sta pritegniti otroke na zabaven in sproščen način. Vseh nas je bilo 25. Ocena vodstva in udeležencev je, da smo bili pri načrtovanju in izvedbi tabora tudi to leto uspešni.

Vodstvo tabora:

Nuša Vanič - vodja tabora	Franci Petelinc - vodnik
Tone Hribar - tehnični vodja	Kaja Rožman - animatorka
Franc Kržan - vodnik	Davor Rožman - animator
	Marija Špiler - kuharica

Kratek povzetek dogajanja na taboru po dnevih:

- Lokacija je zelo dobra, zato smo lahko tabor postavili optimalno in s tem zagotovili veliko prostora za igro. Prvi dan smo se odpravili peš proti jezeru ter preko mostu do Stare Fužine.
- V nedeljo smo po zajtrku opravili daljši izlet okoli jezera, da bi ugotovili, kakšna je hodna kondicija udeležencev. Šli smo do naselja Ukanc, v tabor pa se vrnili po jezeru z ladjico. V popoldanskih urah smo na plezališču Pod skalco utrjevali znanje plezanja in varovanja.
- V ponedeljek smo se odpravili na Planino Blato in od tam proti Planini pri Jezeru. Večji otroci so se odpravili preko Planine Viševnik na razgledni hrib Pršivec nad Bohinjem, druga skupina pa je šla do bližnjega Dednega polja. Popoldne se je odvijala planinska šola.
- Za torek je bilo napovedano slabše vreme, zato smo se sprehodili do Stare Fužine in si ogledali muzej planšarjev. Ker je popoldne deževalo, so bile družabne igre na prostem precej okrnjene. Po večini smo se držali po šotorih ali v skupnem šotoru, kjer smo kartali, izdelovali zapestnice, barvali in risali ter si pripovedovali zgodbe.

- Tudi v sredo je bilo oblačno vreme, zato smo si za cilj izbrali samo slap Savico. Na poti proti dolini smo tekmovali, kdo bo najbolj natančno preštel stopnice. Ker se vreme ni poslabševalo, smo se odpravili še v dolino Voje oziroma na ogled korit Mostnice in znamenitega Hudičevega mosta. Popoldan smo preživeli v izdelavi lokov in lokostrelskem turnirju. Igrali smo mali nogomet in se preizkušali v plezanju skozi pajkovo mrežo.
- Četrtekovo jutro je bilo deževno, zato smo malo dlje poležavali v šotorih. Popoldan se je vreme umirilo in odpravili smo se na razgledno točko Peč nad Staro Fužino. Med potjo nam je uspelo nabrati nekaj gob, tako da je bila večerja obogatena z gobovo pojedino.
- Petek. Zadnja tura je bila načrtovana v pravo visokogorje, in sicer na Črno prst. Na pot so se odpravili vsi udeleženci tabora in na vrh tudi prispeli prav vsi, nad čimer so bili izjemno navdušeni. Program zaključnega večera je bil v stilu »Pokaži, kaj znaš«, nato pa smo peli, dokler so male očke zdržale.
- V soboto smo po jutranjem zboru razdelili naloge med udeležence tabora, tako da so vsi pomagali pri podiranju in pospravljanju tabornega prostora. Poslovali smo se okoli 13. ure.

NUŠI ROŽMAN VANIČ se Upravni odbor PD Brežice zahvaljuje za večletno vodenje Mladinskega odseka in organizacijo mladinskih taborov.

Na Peči, foto Nuša Rožman Vanič

REGIJSKO TEKMOVANJE MLADINA IN GORE TOKRAT V OŠ CERKLJE OB KRKI

Matej Ogorevc, načelnik Mladinske komisije PZS

Regijskega dela tekmovanja Mladina in gore se je udeležilo 80 ekip, vsaka s po štirimi tekmovalkami ali tekmovalci. Preizkusili so se v znanju planinske šole, 28 najuspešnejših ekip pa si je z visokim nivojem znanja zagotovilo udeležbo na državnem tekmovanju, ki ga bo 10. januarja prihodnje leto gostilo mesto živega srebra, Idrija.

320 osnovnošolcev iz vse Slovenije se je, vremenskim nevšečnostim in poplavam navkljub, udeležilo 26. tekmovanja Mladina in gore. Gostile so ga tri osnovne šole v sodelovanju z lokalnimi planinskimi društvi. Tekmovalci iz Podravja, Pomurja, Koroške in iz Savinjske doline so znanje preverjali v Šoštanju (OŠ Karla Destovnika – Kajuha in PD Šoštanj), učenci gorenjskih, osrednjeslovenskih, dolenjskih in belokranjskih šol so se zbrali v Cerkljah ob Krki (OŠ Cerklje ob Krki in PD Brežice), njihovi primorski in notranjski kolegi pa so se srečali v Kanalu (OŠ Kanal, PD Kanal).

V prvi regiji so se **uspeha najbolj veselili** učenci **OŠ Vrnsko – Tabor**, v drugi je bila z vsemi osvojenimi točkami najuspešnejša **mešana ekipa OŠ Preserje pri Radomljah in OŠ Venclja Perka Domžale**, na Primorskem pa je titula pripadla **Idrijcem**.

Osemindvajset ekip, kolikor se jih je uvrstilo na državno tekmovanje, se bo ponovno zbralo 10. januarja v Idriji, kjer bodo napenjali možgane v želji po osvojitvi najboljših mest letošnjega tekmovanja Mladina in gore.

Monika in Tončka spremljata program, foto Tone Jesenko

Tudi ravnateljica je spodbujala svoje učence, foto arhiv PD

Ekipe OŠ Cerklje ob Krki z mentorico in predsednikom PD, foto arhiv PD

MLADINA IN GORE NA OŠ CERKLJE OB KRKI

Mojca Šterk

V soboto, 8. novembra 2014, smo na OŠ Cerklje ob Krki gostili **26. regijsko tekmovanje Mladina in gore**. Sodelovalo je 40 ekip iz gorenjske, ljubljanske in dolenske regije. V vsaki skupini so bili po štirje učenci od 6. do 9. razreda. Po kratkem kulturnem programu in nagovorih ravnateljice **Andreje Urbanč**, predsednika PD Brežice in podpredsednika Planinske zveze Slovenije **Toneta Jesen-**

ka in predsednika Mladinske komisije PZS **Mateja Ogorevca** so učenci pisali teste, ki jih je pripravila MK PZS. Po popraviljanju testov je sledila razglasitev rezultatov. Najboljše ekipe z regijskih tekmovanj so se uvrstile na državno tekmovanje. Našim Sovicam in Škorpionom je žal zmanjkalo le nekaj točk, tako se je na državno tekmovanje uvrstila kombinirana ekipa Ščinkovci iz OŠ Preserje in OŠ Dom-

žale, ki je tudi osvojila vse točke. Tudi Mrzle bunde in Mountain rangers so se še kar dobro odrezali. Vzporedno je potekalo glasovanje za NAJ IME. Učenci so za najbolj všečno izbrali ime ekipe G.U.M.A. Žal nam jo je zagodlo vreme, da nismo mogli izvesti pohoda po okolici Cerkelj, kljub vsemu pa smo preživeli lep dan, poln pozitivnega planinskega duha.

ZMAGOVALCI SO POVEDALI

Fantje iz ekipe Ščinkovci obiskujejo dve različni šoli: Luka Peršolja in Aleš Belšak 7. in 8. razred OŠ Venclja Perka v Domžalah, Marcel Kogovšek in Domen Mestek pa 9. in 6. razred OŠ Preserje pri Radomljah. Mentorica Mateja Peršolja je vodnica PZS, ki poučuje na OŠ Preserje pri Radomljah matematiko in vodi mlade planince. Delo krožka je od septembra do januarja posvečeno pripravam na tekmovanje Mladina in gore. Postavili smo jim nekaj vprašanj in Domen, Luka, Aleš pa Marcel so takole odgovorili:

Koliko časa in kako ste se pripravljali na tekmovanje?

S fanti se enkrat ali dvakrat tedensko zvečer dobimo na šoli, kdaj pa tudi pri mentorici doma. Pripravljamo se tako, da rešujemo teste preteklih tekmovanj, mentorica nam postavlja še dodatna vprašanja ali nam kaj pojasni. Nekatero teme planinske šole pa ponavljamo tudi praktično. Tako smo se pretekli konec tedna družili in pripravljali na tekmovanje s tremi vodniki iz Mladinskega odseka

PD Domžale v Domžalskem domu na Veliki planini.

Kako ste prišli do ideje za vaše izvirno ime ekipe?

Letos nismo imeli prave ideje za ime. Malo smo premišljevali o dogodivščinah na poletnem taboru, o imenih skupin s tega tabora in iskali navdih. Med nekaj možnostmi nam je ime Ščinkovci še najbolj ustrezalo, saj smo skupina navihanih fantov.

Kako pogosto se udeležujete planinskih izletov?

Izletov se večji del ekipe, razen Domna, udeležuje enkrat mesečno, MO PD Domžale organizira namreč izlet vsako tretjo soboto v mesecu. Še raje se, tudi Domen, udeležimo poletnih desetdnevni taborov pod šotorom na različnih koncih Slovenije. Nekateri smo na teh taborih že od malega. Vsakič je zabavno in taborniških dogodkov se vedno spominjamo ob skupnem druženju na izletih.

Ali že imate izkušnje s tekmovanjem?

Dva udeleženca jih imata, dva pa tekmujeta letos prvič.

Predsednik MDO zasavskih in posavskih PD Borut Vukovič je vodil izlet na Zajamnike, foto Tone Jesenko

CERKLJANSKI MLADI PLANINCI NA ORIENTACIJSKIH TEKMOVANJIH

Mojca Šterk, mentorica

V mesecu marcu in aprilu 2014 smo se prvič udeležili tudi planinskega *orientacijskega tekmovanja v gorenjsko-dolenjski ligi*, ki pa ni tako lahko, kot bi si kdo mislil. Najprej ekipe pišejo test iz vsebin planinske šole in orientacije, večji del tekmovanja pa zatem poteka na terenu. Prvič je naša ekipa Gozdarjev iz 6. r. uspela doseči 2. mesto – **pohvale Žanu Luku, Arneju in Matiji**, pa tudi ostalim tekmovalcem iz 6. in 8. razreda, ki so se preizkusili v planinski orientaciji. Marca je bilo tekmovanje

v Gradišču pri Domžalah, aprila pa *v Pokojišču pri Borovnici*, ko je tekmovanje potekalo na razgibanem terenu po dežju. Nabrali smo si veliko dragocenih izkušenj.

22. novembra smo se udeležili še enega orientacijskega tekmovanja, **tokrat v Škocjanu**, ki šteje že za novo šolsko leto 2014/2015. Tekmovanje je bilo dokaj lahko za kategorijo A (do 6. razreda) - naši ekipi, ki se je prvič udeležila tekmovanja, je do stopničk zmanjkalo vsega nekaj točk (in to pri 350 točkah), trasa za kate-

gorijo B in ostale pa je bila na zelo zahtevnem nivoju, veliko ekip se je na terenu tudi izgubilo in niso prišle do konca. Tudi število sodelujočih ekip je bilo rekordno, nekatere ekipe so zato štartale šele ob 12. uri. Ampak pred državnim tekmovanjem sta v spomladanskem času še dva predizbora. Pri planinskem krožku v šoli se lahko pripravljamo za test, ki se piše na začetku tekmovanja, za praktični del na terenu pa se lahko bolj kot ne zgolj s pridobljenimi izkušnjami na tekmovanjih.

PA ŠE MNENJI UČENCEV

S planinskim krožkom sem bil velikokrat na izletu, dvakrat sem bil na tekmovanju. Najbolj všeč mi je bilo, ko smo šli na Trdinov vrh. Pot je bila zahtevna. Ustavili smo se pri koči na Gospodični. Po počitku smo nadaljevali do vrha, spremljala sta nas zelo lep razgled in svež zrak. Po malici smo se vrnili v dolino in se odpeljali domov.

Naredil sem kar nekaj čudovitih posnetkov. Tudi na pohodu v Baški grapi sem užival, hodili smo skoraj šest ur po poteh slovenskega filma Na svoji zemlji. Bilo je zanimivo in poučno, lep razgled in čudovita narava. Na vsakem pohodu je videti kaj novega in tisti občutek, ko si na vrhu, je neponovljiv. Na orientacijskem tekmovanju smo imeli nekaj težav, ampak bilo je adrenalinsko.

David Drežnjak, 8. a

Učenci planinskega krožka smo se v letošnjem letu udeležili dveh planinskih tekmovanj. Regijsko tekmovanje Mladina in gore je potekalo na naši šoli. Z mentorico Mojco Šterk smo se na tekmovanje resno pripravljali. Z rezultati smo bili zadovoljni, čeprav nismo dosegli dovolj točk za uvrstitev na državno tekmovanje. Kasneje smo se udeležili tudi orientacijskega tekmovanja, ki je potekalo v Škocjanu. Tudi na tem tekmovanju nam je bilo lepo, naučili smo se veliko novega, kar nam bo prišlo prav v vsakdanjem življenju.

Spoznala sem tudi tri nove prijateljice. Pomagale smo si pri reševanju nalog. Za pot smo imeli pet ur časa. Bila je zelo dolga, a četudi je bilo veliko časa, ga me nismo imele dovolj. Sicer pa ni zmagal noben iz naše šole. Vseeno z veseljem čestitam zmagovalcem in tistim, ki to niso.

Ana Kodrič, 9. a

Heleborus Niger s Pustih ložc,
foto Dušan Klenovšek

O IZLETIH MLADIH PLANINCEV

Mentorica Mojca med mladimi planinci, foto Tone Jesenko

Koča na Črni prsti, foto Mojca Šterk

ŠENTVID IN VELIKI CIRNIK

V soboto, 26. aprila 2014, smo se odpravili na Šentvid, potem pa pot nadaljevali do Žejnega in vse do zavetišča Vesela Micka na Velikem Cirkniku. Hodili smo dobrih šest ur, ker so bile steze precej mokre in blatne, je pa bilo zato toliko bolj zabavno. Slišali smo legendo o Velikem Cirkniku, kjer naj bi se v luknjah skrivale čarovnice. Te so kmetje pregnali iz Bambrega, ker so pile, plesale in kradle vino. Kljub ne preveč dobri vremenski napovedi nas je cel dan spremljalo sonce. Preživeli smo res čudovit počitniški dan.

GOLICA

Odhod je bil ob 6.00 izpred Restavracije Štefanič. Na počivališču ob avtocesti smo pomalicali. Nato nas je pot vodila do Planine pod Golico. Vsega skupaj nas je bilo 24, od tega so bili štiri vodniki. Iz naše šole smo bili trije učenci. Med drevesnimi koreninami in po kamenju smo do kočice porabili okrog dve uri hoje. Pri kočici smo imeli polurni postanek. Do vrha Golice, 1832 m, smo hodili še eno uro. V planinski dnevnik smo si odtisnili žig, se slikali in občudovali svet na avstrijski strani. Vsi mlajši planinci, ki smo bili prvič na tej višini, smo bili krščeni. Med spustom smo videli veliko travnikov, polnih belih narcis. Na Javorniškem rovtu smo eno uro čakali avtobus. Po šesturni hoji smo bili utrujeni, a je Žan Luka izjavil, da ni lepšega, kot v soboto hoditi po hribih, ko se nam nikamor ne mudi.

Zapisali: Gašper Zagorc, Žan Luka Bertole in Leja Lopatič

BOHINJSKA BISTRICA

Na lepo junijsko soboto, 14. 6. 2014, smo se skupaj s starejšimi planinci iz PD Brežice odpravili v Bohinjsko Bistrico. Ta dan je bilo možno izbirati med več turami. Mi smo se odločili za Rudnico, ki leži sicer malo nižje od 1000 m, a pot do vrha ni bila tako lahka, ker je bilo na njej veliko podrtega drevja. Na vrhu nas je čakala še pripovedka o škratu. Ko smo prispeli nazaj v dolino, smo poslušali slavnostno prireditev ob DNEVU SLOVENSКИH PLANINCEV. Zdaj že vemo, da moramo vstati, ko zaslišimo planinsko himno Oj, Triglav, moj dom. Potem smo se preizkusili še v vožnji z gorskimi kolesi, na plezalni steni in na igralih. Preživeli smo prelep aktiven dan.

Lepše se je nositi kot hoditi, foto Mojca Šterk

PLANINA ZAJAMNIKI

V nedeljo, 14. 9. 2014, smo se skupaj z učiteljico Mojco Šterk in še z nekaj planinci iz Planinskega društva Brežice odpravili na poključsko planino Zajamniki. Iz Brežic smo se peljali do planinske vasice, potem pa od izhodišča hodili v obe smeri približno štiri ure. Med potjo smo srečali naše planinske »prijateljice« kravice in ovčke. Preden smo šli skozi »triglavsko ulico« po Zajamnikih, smo imeli prečudovit razgled na Bohinjsko jezero. Seveda pa smo imeli tudi lep razgled na Julijske Alpe s Triglavom. Da smo prišli do planine Zajamniki, smo prej prehodili še tri druge planine. V gozdu smo našli tudi nekaj jurčkov in lisičk. V Koči na Uskovnici smo se spočili, nekaj pojedli in popili. Nato pa smo šli nazaj v dolino. Z avtobusom smo se ustavili še na Bledu, kjer smo kupili znamenite in čisto prave blejske kremne rezine in se posladkali s sladoledom. Med vožnjo domov smo že razmišljali, kateri bo naš naslednji planinski izlet.

Zapisala Leja Lopatič, 7. a

BAŠKA GRAPA

V soboto, 18. oktobra 2014, smo se skupaj s PD Brežice odpravili na planinski izlet Po poti filma Na svoji zemlji. Iz Brežic smo odrinili ob šesti uri, vožnja do Baške grape pa je trajala kar tri ure. Tam nas je pričakala lokalna vodnica Darinka Gaberščik, ki nas je cel dan vodila po tematski poti filma Na svoji zemlji, ki je bil sneman v teh krajih že daljnega leta 1948. Ustavili smo se na več točkah, kjer smo spoznavali delčke zgodb iz filma, pa tudi zgodbe o pokrajini in ljudeh v teh krajih. Otrokom se je najbolj vtisnil v spomin del iz filma, kjer partizana ležita v travi na hribu in gledata v dolino in eden reče: »Stane, glej jo, našo Baško grapo!« Sedem ur hoje smo imeli, vreme nam je dobro služilo, preživeli smo čudovit dan, poln planinskega duha in dobre energije.

Mojca Šterk

Pred "Triglavska ulico" na Zajamnikih, foto Tone Jesenko

Vodniška komisija PZS je na zboru vodnikov 29. novembra 2014 podelila priznanje

častni vodnik

TINETU VIMPOLŠKU

za izjemen prispevek na področju prostovoljnega vodništva v okviru PZS

Meddruštveni odbor zasavskih planinskih društev podeljuje

srebrni častni znak

VLADU AJLECU

za zvesto vodenje kronike planinske skupine upokojencev - torkarjev

Planinsko društvo Brežice podeljuje

pisno zahvalo

JANEZU OMERZELU,

predsedniku KS Pečice in soorganizatorju phoda Po poteh Brežiške čete,
za večletno prijazno sodelovanje in pomoč pri izvajanju društvenih programov

NASTI LES

Gostilna Les, Čatež ob Savi

za skrbno varovanje žiga Brežiške planinske poti

FRANCU ŠEKORANJI

Gostilna Šekoranja, Bizeljsko

za skrbno varovanje žiga Po poti Kozjanskih borcev

MOJCI ŠTERK,

mentorici mladih planincev na OŠ Cerklje ob Krki,

za dosedanje delo in uspešno izvedbo regijskega tekmovanja Mladina in gore

OSNOVNI ŠOLI CERKLJE OB KRKI

za pomoč in sodelovanje pri akcijah Planinskega društva Brežice

IZPOSOJENI INTERVJU - TONE JESENKO

Martin Luzar

Ob prazniku občine Brežice je bil med tremi prejemniki najvišjega občinskega priznanja – **oktobrske nagrade za leto 2014** – predsednik našega planinskega društva **Tone Jesenko**. Ob tej priložnosti je novinar Dolenjskega lista **Martin Luzar** opravil z njim daljši pogovor, ki je bil objavljen v novembrski prilogi *Živa*. Gospod Luzar je prijazno dovolil, da povzamemo nekatere dele tega pogovora in jih objavimo v našem društvenem glasilu.

Planinstvo ima rok trajanja. Še potem ko se letnemu koledarju obrnejo listi močno preko sredine in se čas množičnih obiskov gora izteče v nekakšno začasno zatišje. Tone Jesenko se je zapisal planinstvu, ki ne pozna letnih časov in ne zemljepisnih meja, planinstvu, ki budi v človeku njegovo lastno moč in ki spodbuja dobro vero v gore in je dobra vera sama.

»Planinstvo je moja ljubezen od mladosti. A bili smo tako revna družina, da do štirinajstega leta, če ne bi bil tabornik, ne bi pravzaprav mogel iti nikamor. Že iz Žirov do, recimo, Škofje Loke je bilo tedaj zame zelo daleč. Brez sredstev nisem mogel iti nikamor. In zato je marsikaj šlo mimo mene, tudi marsikaj, kar je povezano s planinstvom. Zato sem bil toliko bolj vesel, ko sem pozneje poslušal planinska predavanja alpinista Aleša Kunaverja. Požirali smo njegove besede in fotografije.«

Rojeni ste bili v Žireh, torej ste v tem smislu nekako otrok planinskega sveta. Šolanje vas je odpeljalo drugam. Kako je to vplivalo na vaš odnos do planin, do planinstva?

»Bolj priden planinec sem postal, ko sem prišel na brežiški konec. V Brežicah me je Mario Grgičević, ki je bil sicer doma s Hvara, na

osnovni šoli pritegnil za mentorja planinstva. Takrat še nisem imel planinskih vodniških izkušenj. Na pobudo planinskega društva sem se izobraževal in pridobil licenco vodnika PZS za kategorije A, B in D. Sedemindeset let že delujem v PD Brežice, kjer tudi vodim skupine na ture v gore v Sloveniji in tujini.«

Po diplomih na učiteljski v Ljubljani ste na Pedagoški akademiji diplomirali iz zgodovine in zemljepisa. Zemljepis - torej vas je ta izobrazba dodatno gnala v planinstvo?

»Zaradi zemljepisa sem res malo bolj poznal kraje in gore. Ampak to ni bil glavni razlog za moje planinstvo, ki še traja. Bolj je bil razlog, da sem ves čas delal v matičnem planinskem društvu. Planinstvo mi še sedaj daje veliko dela in vzame dosti časa, posebej še, odkar sem prevzel podpredsedniško funkcijo v PZS. Ob koncu tedna, ko so običajno ture, moram pogosto kam iti v tej vlogi, zato nisem več na vseh izletih.«

A to najbrž ne zmanjšuje vašega navdušenja za planinstvo. Kako ga doživljate?

»Planinstvo je nekaj izjemno lepega. Planinci so večinoma pozitivno razmišljujoči ljudje. Kogar srečam, navdušujem za članstvo v društvu. O tem, kaj pri nas pomeni planinstvo,

govori že to, da ima na Slovenskem več kot 120-letno tradicijo. Planine ti napolnijo dušo za cel teden po opravljeni turi ... Nekateri rečejo: ‚Kaj rinete v tiste skale?‘ No, nekdo pač ne vidi tam drugega kot kup skal. Temu ni dano začutiti, kaj je to sreča, kaj pomeni doseči gorniški cilj. Izlet mora biti tudi vsebinsko bogat in ne samo ‚dirkanje‘ na vrh. Ker če je ‚dirka‘, ne boš videl gada, ki ti miglja ob nogi, in ne rož ob poti. Takega planinstva niti ne podpiramo ...

Lep razgled je nekaj, česar ne moreš prijeti, ga tudi težko opišeš, če nisi ravno literat. Že pogled, na primer na Novo mesto s prvih košenic nad Gaberjem, je nekaj posebnega. Ampak za tako doživetje moraš iti na pot, moraš priti do vrha. Planinstvo je pomembno tudi s širšega družbenega vidika. Veliko se govori in piše, kako je gibanje zdravstveno pomembno. Planinstvo je gibanje samo po sebi, je zdrav način življenja in posredno pomeni tudi prihranek za javno zdravstveno blagajno.«

»Vse to je moje življenje. Pot, ki ne pripelje nikamor drugam kakor na naslednjo pot in ta zopet na naslednje razpotje. Brez konca. Svoboda v najpopolnejšem pomenu besede.‘ To je zapisal Nejc Zaplotnik v svoji kulturni knjigi Pot. Katera je vaša pot?«

»Tega, kar ti daje planinstvo, si deležen pravzaprav kjerkoli. Ni nujno, da si na visokih gorah. A planinci običajno želimo priti čim višje. Sam sem bil na 4810 metrov visokem Mont Blancu in še na nekaj drugih štiritisočakih v francoskih Alpah. Povzpel sem se na najvišji vrh Afrike, Kilimandžaro. Če si planinec, si želiš biti v gorah Gruzije, v prečudovitih planinah Bolgarije. Na koncu vseh svojih potovanj pa rečem: 'Povsod je lepo, doma je najlepše.' Svet je lep. Posebej tam, kjer so ga uspeli ohraniti takega, kot je bil. Vse to so moje poti.«

Je potovanje k planinam tudi potovanje k ljudem?

»To je vsekakor tudi potovanje k ljudem. Srečaš se s kmetom na oddaljeni kmetiji na Tolminskem, v krajih, o katerih si slišal, da od tam dobivamo mleko in sir, moraš se povzpeti na najvišjo kmetijo pod Raduho, do Bukovnika ... Tam je življenje težko, a ljudje kar vztrajajo. Ker je to njihov dom. Ti ljudje ohranjajo kulturno krajino ... Na eni naših poti smo se pogovarjali s pastirjem pod vrhom Pelistra v Makedoniji. Imel je čez osemdeset let in čez petsto ovac. Nepozabno doživetje s tem očancem! Ljudje smo različno narojeni na ta planet: eden med črede na Balkanu, drugi

med nizozemsko cvetje, spet tretji pod gvatemalske vulkane ali med skandinavske ribiče. Življenje pa nam osmišljajo družina, otroci, dom ...«

»Ljudje smo različno narojeni na ta planet,« ste rekli. Planinci tudi med različne nevarnosti in nekako v usodne trenutke na planinskih poteh, se lahko strinjate?

»Da, zagotovo. Pred nekaj leti smo bili na Bobotovem kuku v Durmitorju. Na ozki stezi sem stopil samo malo vstran, da bi obšel nekaj planincev. Spodrsnilo mi je, padel sem na hrbet in na okroglih kamnih, ki so se vrteli pod menoj kot kamniti ležaji, sem naglo drsel proti robu skalne police. Vedel sem, da moraš v takem primeru dati vse štiri od sebe, da te ne začne vrteti. Malo pred robom sem se ustavil! 'Ni še prišel tvoj čas,' sem si rekel. Vsaka planinska pot je lahko nevarna. Velik ljubitelj planin Tine Mihelič je na eni svojih poti nekje pod Pihavcem sedel, se naslonil na svoj nahrbtnik in odšel. To je izjemna zgodba o planincu, ki je dobesedno iz svojega raja odšel mogoče v drug raj.«

Prihodnost planinstva?

»Ob vsem dobrem kar daje človeku planinstvo, se ni bati, da bi se ta tradicija prekinila. Trudimo se, da

bi v planinska društva pritegnili kar največ ljudi. Opažamo pa, da se v družinskih proračunih pozna sedanja gospodarska kriza. Kot da bi pošle družinske rezerve. Ljudje se ne prijavljajo več toliko na izlete, kot so se prej. Naše društvo zdaj ponuja izlet vsak teden, v prihodnje bomo število zmanjšali in organizirali več izletov v bližnje hribe, na Gorjance, v zasavsko hribovje. Krajši izleti bodo cenejši, a za nekatere tudi manj vabljivi, žal.«

Kaj pa učiteljski poklic, kje je v vašem spominu?

»Letos smo se srečali učenci in še živi učitelji nekdanje pleterske šole. Na podružnični šoli Drča v prostorih samostana Pleterje je bilo namreč moje prvo delovno mesto učitelja. Od tam sem odšel v OŠ Brežice, kamor me je povabil Stanko Škaler, tedanji ravnatelj Posavskega muzeja Brežice, po naročilu svoje žene Angele Škaler, ravnateljice. Potem, čez nekaj let, sem tega izjemnega človeka, nekako mojega dobrotnika, mrtvega nosil po bregu pod bizeljskim gradom, kjer mu je na delovni poti zastalo srce. To je usoda. To je pot. Moje učiteljevanje se je hitro končalo, ker sem sprejel izzive na drugih ponujenih delovnih mestih.«

V vlogi podpredsednika PZS...

in dedka, foto Tone Jesenko

MOJCA ŠTERK: »VODENJE PLANINSKEGA KROŽKA MI PRINAŠA PRAV POSEBNO ZADOVOLJSTVO.«

Milena Jesenko

Mojca Šterk je sreča – sreča za svojo družino, za moža in svoje tri fante; sreča za učence, ki jim privzgaja ljubezen do narave in gibanja; sreča za planinsko društvo, ker ima v njej garancijo, da bo planinstvo na osnovnih šolah na našem območju dobilo nov zagon.

V novembru je izpeljala ob pomoči in sodelovanju vodstva in kolegic na OŠ Cerklje ob Krki ter članic in članov PD Brežice področno tekmovanje Mladina in gore. V letu 2015 bo prevzela vodenje Mladinskega odseka pri PD Brežice.

Je sončen človek, nasmejana, prijetna sogovornica, učiteljica. Učiteljica? – pa saj jo komaj ločim od učencev, tako drobna je med njimi. Okoli nje kar naprej čebljanje otrok. Spraševanje. Mirno in prijetno odgovarja na vsa vprašanja učencev, tudi na tisto, bi kdo rekel predrzno, zakaj je prišla učiti angleščino prav v Cerklje.

Mojca ob vseh obveznostih, družinskih in službenih, nima veliko časa, zato je tudi tale intervju opravljen na hitro in njeni odgovori so zgoščeni.

Pa začniva kar z »osebno« izkaznico: od kod prihaja Mojca ...?

Prihajam iz majhne vasice Studenec, ki se nahaja na južnem robu občine Sevnica. Po izobrazbi sem profesorica angleščine. Poklicno pot učiteljice sem začela v Šolskem centru Novo mesto, zdaj pa sem že kar nekaj časa zaposlena na OŠ Cerklje ob Krki. V svojem delu večino časa uživam, ker imam rada otroke. Doma pa za hišo, polno smeha, skrbijo najini trije živahni fantki.

Tvoje prvo srečanje s planinstvom je bilo ...

Prvi hrib, ki ga imam v spominu, je Lisca. Kot zavedni Sevničani smo bili na vrhu vsako leto vsaj za 1. maj. Ker je moj oče velik ljubitelj planin, smo kmalu začeli hoditi tudi na višje vzpetine. Na Triglavu sem prvič stala, ko sem imela enajst let. Takrat me je bilo ob vzponu malo strah, po osvojenem vrhu pa je ostala samo še ljubezen do gora. Moja dva brata in mama niso bili tako navdušeni, niso tako čutili, zato sva pozneje v hribe hodila sama z očetom. V mojih študentskih letih sva prehodila res veli-

ko hribov in gora.

Kako si »padla« v mentorstvo planinske dejavnosti na cerkljanski šoli – prostovoljna odločitev ali »ker ni nihče drug hotel«?

Odločitev za mentorstvo je bila povsem prostovoljna. O tem sem razmišljala že nekaj časa, potem pa sva se s kolegico s sosednje šole odločili, da bi lahko začeli s planinskim krožkom, vodstvo šol nama je prižgalo zeleno luč in tako se je začelo. Zdaj vodim krožek tretje leto.

Ali je na šoli za to dejavnost dovolj podpore vodstva in kolektiva?

Da, podpora vodstva je in to je po mojem mnenje zelo pomembno. Prav tako v kolektivu. Vsi so namreč pomagali pri izvedbi regijskega tekmovanja Mladina in gore, ki ga je letos organizirala naša šola.

Kako pridobiš učence za planinstvo?

Kakšne posebne tehnike za pridobivanje članov nimam. Se pa o tem pogovarjamo tudi med odmori in pri pouku, ko jim razdelim npr. va-

bila za izlete. In če bo šel ta sošolec, bosta šla še njegova dva prijatelja, pa eden bi pripeljal še sestro, eden dedka ... Nekateri so zdaj že stalna zasedba in v bistvu ti potem povabijo še druge. To, da otroke tudi učim, je ključno. Tako smo v stalnem stiku in velikokrat že kar na začetku pouka vprašajo, kdaj bo naslednji izlet ali tekmovanje.

V čem vidiš vzgojne in druge prednosti planinske dejavnosti med mladimi?

Vsekakor izstopa vztrajnostni motiv - da se potrudijo priti do vrha, čeprav se jim zdi, da ne zmorejo več. Da se zavedajo, da so naredili nekaj dobrega zase. Za zdrav duh v zdravem telesu. Potem pa seveda negovanje spoštljivega odnosa do narave, do ostalih planincev, prijetno druženje z vrstniki in odraslimi. Da ne omenjam, da se vsakič naučijo kaj novega o hribih, rastlinstvu in ostalih planinskih temah. Ta nova znanja pa radi pokažejo tudi na planinskih tekmovanjih.

Kako sodelujete med seboj mentorice planinske dejavnosti z OŠ v

občini?

V zadnjem času Mladinski odsek zaradi spleta okoliščin ni imel vodje, ki bi nas trdneje povezovala. Sedaj se trudimo po svojih najboljših močeh. Povezani smo z mentorico OŠ Velika Dolina, smo tudi v navezi z gospo Olgo Kržan, ki nekako skrbi za planince na OŠ Globoko. Z novim letom nameravamo okrepiti naše sodelovanje (*op.: pogovarjali smo se novembra 2014*), organizirati kak skupen izlet, izvesti planinsko čajanko in podobno. Vedno pa smo na vezi s predsednikom društva Tonetom Jesenkom, ki nam pošilja vabila na vse izlete, ki jih organizira PD. Prav radi se jim pridružimo.

Kaj šteješ za svoj dosednji največji izziv in uspeh pri tem delu?

Najbrž bo največji izziv kar vodenje MO, česar se bom lotila z novim letom. Gre predvsem za povezovanje šol v občini. Nadalje pa tečaj za usposabljanje za vodnico A kategorije, ki ga bom opravila prav tako v novem letu. Za največji uspeh pa si štejem zadovoljstvo in veselje mojih učencev, ki se vsakič znova radi udeležijo izletov in tekmovanj Mladina in gore kot tudi orientacijskih tekmovanj. Sama priprava na ta tekmo-

vanja je pa tudi poseben izziv.

Ali meniš, da daje PD dovolj podpore mladinskim planinskim skupinam, kaj bi se dalo izboljšati, kakšno pomoč pričakuješ od društva?

Da, menim, da PD daje mladinskim skupinam dovolj podpore, če le pokažemo interes za sodelovanje. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila našemu predsedniku Tonetu Jesenku za konstantno pomoč in podporo pri vseh izletih, tekmovanjih in ne nazadnje pri spodbudi in podpori za tečaj za usposabljanje za vodnico A kategorije. Želim, da bi bilo tako tudi vnaprej. Potrebno pa je izboljšati komunikacijo in sodelovanje med šolami, pri tem bom z veseljem pomagala tudi sama.

Kakšne so tvoje ambicije v planinstvu, katere vrhove želiš osvojiti, te mikajo tudi gore izven Slovenije?

Rada bi šla še enkrat po Slovenski planinski poti, mogoče pa obiskala tudi kakšen vrh čez mejo. Moje ambicije so premo sorazmerne s starostjo mojih otrok. Z njihovim rojstvom sem morala hribolazenje za nekaj časa položiti na stranski tir, zdaj pa je vsako leto lažje. Mož namreč ne deli tega navdušenja, jaz

sem tista, ki otroke spravim do vrha. Vsakič gre vsaj eden z menoj tudi na šolske planinske izlete. To je strašno všeč mojim učencem.

Kaj bi še rada povedala, pa te nisem vprašala?

Mogoče to, da mi vodenje planinskega krožka prinaša prav posebno zadovoljstvo. Tu združujem svojo ljubezen do planin s svojim poklicem v šoli. Ko delo postane užitek – to je to!

Naravna bogastva in lepote so vir, iz katerega črpa planinstvo svojo moč in poslanstvo. Varovanje narave je v najširšem družbenem interesu, planinstvo pa je z naravo tesno povezano, zato dosledno spoštuje prvine varstva narave in okolja in je v tem prizadevanju zgled tudi drugim. Množičnost obiska v gorah, sodoben promet in druge oblike civilizacije vedno bolj ogrožajo prvobitnost gorskega sveta. Skrb za varstvo narave in okolja je zato ena temeljnih dolžnosti planinca in bistven sestavni del planinske vzgoje.

Iz Častnega kodeksa PZS

PESEM O ŠENTVIDU

Ivana Vatovec

Ko z vznožja se zazrem v tvoj vrh zvonika,
ki dviga se nad krošnjami v oblake,
vzbudi se želja, neustavljivo me zamika,
da v mehko stezo prožim že korake.

V strmini prvi med dišeče trave
metuljev par prefinjeno zakroži,
za hip počije vrhu cvetne glave,
s poljubom dan odpira rosni roži.

Potegne pot se med zelene bukve,
tunnel mi mladolistni senči čelo,
udari v strune drobnokljuni zbor goslačev,
in zadiši čemaž, ves razcveten v belo.

Se vzpenjam čez mogočne korenine,
ki varne mi postajajo stopnice
in vodijo korak prek zadnje še vzpetine,
kjer blaga sapa popihlja razgreto lice.

Pogled čez krošnje skloni se do Save,
srebrnkasta v dolini se svetlika,
ko že vso večnost se pretaka v daljave,
ko pred skrunitvami vse niže se odmika.

V oko ujamem polja, hribe, mesto,
zapljusne moder kos neba mi dah,
da le od daleč slišim jokajočo cesto,
da neham misliti na prah in strah.

Ko s to lepoto se odžejati poskušam,
mi samodejno k vrvi seže roka,
svetál odzven kladivca v bron okušam,
preplavi me veselje davnega otroka.

In vse je čisto, mirno, sveto, složno,
pod rantami levijo se modrási;
v to mirnost, svetost, složnost se pobožno
v nedoumljivosti globin, višin
visoka pesem spet oglasi.

PESEM ZA BRANKA

Ivana Vatovec

Srečevali smo se.

V vseh letnih časih.

Ob jutrih, ko je sonce komaj dodobra prebodlo krošnje na zadnjem pobočju.

Pozdrav, nekaj besed, šala, ščepec smeha in že so palice spet bodle v tla in tu in tam zazvenčale. Nekega jutra so palice Branka Avgušтина, Krškovaščana in vnetega obiskovalca Šentvida, onemele.

Potihu proži se korak po vsakodnevni poti,
v odpadlem listju komaj slišno pošumeva,
ko veter podrhteva skozi krošnje,
otožno sramežljive v jesenski polgoloti,
pripoje vzdolž stopinj v razigranem
odblesku hipa slike in odmeva,
kako zastaneš in zastanem,
za dolg trenutek palice molčijo ...

Besede se iskrivo kotalijo,
le iz oči ti čudna žalost lije ...

Poslednjič vtisnil si sledi
na svojo, našo pot ...

Olistale se bodo krošnje spet
in se okitile z orkestrom ptic,
oblivala pomlad bo hrib
s slapovi zvončkov, prvih rož ...

Med petjem vetra tvojih bo stopinj šepet,
čez hrib, do zadnjih koreninastih stopnic,
kjer bo še vedno vdano čakal sveti Vid.

JAZ – TORKAR

Meho Tokić

Od nekdaj sem občudoval ljudi, ki z aktivnostjo kljubujejo letom. Vedno sem si želel, da bi svoj prosti čas preživljal v naravi v veseli družbi prijateljev

in pozitivnih ljudi, da bi vsaj en dan v tednu imel res za sebe in za svojo dušo. Želel sem si ponovno postati polnoleten. Ne polnoleten kot takrat, ko sem napolnil osemnajst let, ampak izkušen polnoletnik, ki ve, kaj je življenje in ga zna uživati.

Kot planinec sem vedno spoštoval naravo in se spoštljivo obnašal do nje. Opazoval sem starejše in bolj izkušene ljubitelje narave. Slednjim sem bil hvaležen za vsak nasvet, opozorilo ali grajo. Danes lahko rečem hvala vsem, ki ste kakorkoli sestavljali moj mozaik planinskega življenja. Hvala vam, da sem prehodil toliko domačih in tujih vrhov brez večjih težav. To so življenj-

ske izkušnje, ki ostajajo v spominu.

Pred leti sem pisal o skupini članov PD Brežice, ki redno hodi za svojo dušo in uživa v druženju in veselju, včasih pa si deli tudi žalost. Ta skupina ne pozna let, titul, verske ali strankarske pripadnosti, ta skupina se imenuje enostavno torkarji. Občasno sem se udeleževal njihovih pohodov. Pred leti sem po enem takem pohodu zapisal: »Ko bom velik, bom torkar.«

Sedaj lahko s ponosom rečem, da sem torkar. Veselim se vsakega torka, saj je zame to moja nedelja, moj praznik. Veselim se skupne hoje, druženja, veselim se malice iz nahrbtnika in pesmi, torkarske himne ...

TORKARJI SMO POLNOLETNI

Jožica Srpčič

Torkovo jutro je bilo turobno, rahlo deževno, kljub temu se nas je zbralo pogumnih 36. Po programu smo šli od Globočic na Cirknik, a Marjan nas ni vodil po markirani poti, ampak okrog po cesti do Laškega križa in nato levo po strmini navzgor.

Nekaj čez pol enajsto smo prispeli na vrh Golega Cirknika, ki ga je že močno »obdeloval« severovzhodnik – tako ga imenujejo vremenarji. Najbolj pogumni smo si nadeli vsa oblačila iz nahrbtnika in pojedli svoj obrok zunaj, drugi pa so to storili v našem bivaku.

Že okrog enajstih se je vreme popolnoma spremenilo. Močan veter in dež sta kmalu tudi nas, pogumne, prisilila, da smo se stisnili v bivak, od koder smo skozi okno gledali divjanje neurja. Kako dobro je, da so naši fantje pred leti stesali in postavili to zaklonišče! Stisnjeni smo se malo ogreli, obeležili 18-letnico delovanja skupine torkarjev in zapeli našo hi-

mno. Veseli smo, da z nami še vedno redno hodi osem »prvoprstopnikov« od osemnajstih, ki smo se **14. aprila 1996** pod vodstvom Toneta Lipeja kot novoustanovljena skupina PD Brežice povzpeli na Bohor. Obletnice so se udeležili skoraj vsi še aktivni, in sicer: **Stojanka Kostanjšek, Zvonko Kostanjšek, Olga Marčun, Andrej Srpčič, Ivan Veble, Menira Zidanič in Branko Zidanič.**

Ko se je vreme malo umirilo, smo zapustili bivak. Zunaj smo pod nadstreškoma zagledali belino solike in

Iz Artič v Sromlje, foto Vlado Ajlec
toče. Med spustom po markirani poti proti Globočicam smo v največji strmini doživeli pravljlični snežni metež, pravzaprav ne vem, če snežni metež ali metež solike, morda toče. Kroglice so se v veselem poskakovanju odbijale od nas in naših dežnikov. Bil je res čaroben pogled v naravo, oster mraz pa je zarezal v kožo.

Ko smo se približali dolini in Globočicam, se je vreme že spet umirilo. Te obletnice naše skupine gotovo ne bomo pozabili. Kljub vsemu pa je bil to še en zanimiv torkarski tork.

GADOVA PEČ – PLANINA

Vlado Ajlec

Gad na soncu se smeji,
prazen sod pod njim doni,
naokrog vinogradi v silni strmini,
v hudem mrazu se spuščamo med njimi.

Ob cesti hiša, okovana je v led,
čez Sušico brv, na njej le naša sled,
v strmini mraz, saj senca je presneta,
na Brezovici pa toplo sonce se obeta.

Mimo Gradca kar po cesti gremo,
v gozdu vse je zasneženo, nikjer gazi,
zakaj bredli bi globoko čez kolena,
raje imamo lep razgled, le sapa je ledena.

Na Planini nas topel prostor pričakuje,
po malici pa statistika resnico pripoveduje:
kako je vsak čez leto vztrajen bil
in kdo leseno medaljo bo dobil.

Nazaj po sončni strani pa čez Premagovce.
Spet smo vsi pri sodu zbrani,
za konec si pomahamo v slovo,
novo leto 2015 naj srečno bo!

Proti Sljemenu, foto Meho Tokić

PLANINSKI SMEH

Planinski tabor, dež. Kaj početi?
Vodja tabora: »Otroci, narišite katerokoli žival, ki ste jo videli v planinah.«
Otroci rišejo, Janezek prvi odda list, a na njem ni nič.
»Kaj je to, Janezek?«
»To je slika krave, ki je travo na pašniku.«
»Jaz ne vidim nič. Kje je trava?«
»Ja, krava jo je pojedla.«
»In kje je krava?«
»Odšla je, ker ni imela več kaj jesti.«

Za spomin skupinska s Sljemena, foto Meho Tokić

DRUGIČ JE USPELO

Dobriča Lorenci

Foto Dobriča Lorenci

25. avgust 2013

Marjan je za dvodnevni izlet izbral Jezersko, Ledine in Češko kočo. Start pri njem ob 6. uri. Kombi in osebni avto. Z ljubljanske obvoznici ob lepem vremenu občudujemo dva balona nad Barjem. Nino si zaželi, da bi bil tudi on v enem od njiju.

Ko se pripeljemo do Planšarskega jezera na Jezerskem, se vreme nenadoma poslabša. Kaj narediti? Domov že ne! Ker imam telefonsko številko Vojkove kočice na Nanosu, pokličem tja in oskrbnik nas razveseli z vestjo, da pri njih sije sonce. Že se peljemo proti Razdrtemu. In potem, med potjo, tragična novica o nesreči enega od balonov, ki smo jih pred nekaj urami občudovali na nebu.

28. avgust 2014

Ponavljamo neuspelo turo na Jezersko, a v malo spremenjeni sestavi – Branko in Menira imata zdravstvene težave, zato ju ni z nami. Enajst se nas odpravi do Planšarskega jezera. Kratka pavza za kavo in dogovor. Smer: Ledine po Slovenski poti. Počasi sledimo Marjanovim stopinjam. Strmina. Kaj bi drugega pričakovali, če smo v gorah? Narava sveža, zelena, pogledi na Jezersko pod nami občudujoči. Iglaste gozda je vedno manj, pred nami sive skale in jeklenice, naše prijateljice, ki nam pomagajo, pomagamo pa tudi drug drugemu. Najbolj naporni so poševno ležeči klini. Ko splezamo iz žleba, se čutimo zmagovalce. Nekateri iz skupine smo prvič na tako zahtevni poti. Na Ledinah nas sprejme prijazen oskrbnik, ki pozna našega vodnika Marjana.

Po dveh urah počitka, ki ju Vida prespi na soncu, se odpravimo na ledenik. Blizu kočice je. Pred nami se odpre ogromna ledena preproga. Z Vido ostaneva na robu, drugi gredo naprej. Ko jih gledam s hriba, so videti kot pritlikavci iz Swiftovega utopično-fantastičnega potopisa Guliverjeva potovanja. Zvečer je v topli kočici prijetno in živahno. Tudi ko se odpravimo spat, smeh v sobah kar noče zamreti.

29. avgust 2014

Slovo od prijaznega oskrbnika na Ledinah. Nova smer: Češka kočica. Markirana pot je poškodovana, zato se moramo spustiti precej navzdol, kar nam vzame čas in moči. Eni odnehajo. Začetek poti tudi mene prestraši. Mokra poletje je pustilo sledove v gozdu: zemlja je razmočena, izravana debela ležijo vsepovsod, premagovati je treba ovire. Ko pridemo iz gozda, nas pozdravi svetloba modrega neba. In potem je vse dosti lažje. Privoščimo si vodo iz potočka, ki polzi po skali. Temperatura je visoka, narava avgustovska, razkošno cvetje vse naokoli. Cilj vidimo, a do njega hodimo še dolgo. Srečna sem in najraje bi ostala v Češki kočici, tako lepo mi je. Ampak v dolini nas čaka del skupine, zato se kmalu spuščamo. Noge so utrujene, ne ubogajo več. Še postanek pri Davu Karničarju, potem pa domov, v Brežice.

Foto Dobriča Lorenci

NA SLJEMENU

Ivana Petan

Veselo na Sljeme, foto Meho Tokić

Ko sem se pred dvema letoma vključila med brežiške planince, nisem slutila, kako lepo je, ko si v družbi ljudi, ki imajo na dan pohoda iste cilje - da se imajo lepo, da se nadihajo svežega zraka, razgibajo v hoji in poklepetajo v sproščenem pogovoru. Osebnost sem poznala zelo malo njenih članov. Povedali so mi, da je njihov vodja Marjan Rovani. Že prvi pogovor z njim je bil prijeten in je name naredil močan vtis. Sčasoma sem spoznala tudi druge pohodnike in moram priznati, da se odlično počutim v njihovi družbi.

Tako je bilo tudi 21. oktobra 2014, ko smo se podali na pohod Pila – Sljeme na Medvednici, gori nad Zagrebom. Zbrali smo se na običajnem prostoru pred Blagovnico Brežice. 45 se nas je z avtobusom odpeljalo skozi Bizeljsko, Bistrice ob Sotli, Kumrovec, Klanjec in Stubičke Toplice do vasice Pila pod planino Medvednica. Marjan nam je razložil težavnost pohoda in poudaril, da se bomo povzpeli tudi po petsto kamnitih stopnicah, pa da nas na koncu čaka topel obrok v planinskem domu Puntijarka. Tisti, ki so presodili, da te poti ne bodo zmogli, so se do planinskega doma odpeljali z avtobusom.

Sama sem se odločila za pešpot. Vzpenjali smo se po široki gozdni in travniški stezi. Sijalo je sonce in nam povzročalo številne znojne kaplje. Kar nekaj časa smo hodili, da smo prišli do počivališča Srnec, kjer je za počitek manjših skupin postavljenih nekaj klopi in miz. Pa tudi lično narejen nadstrešek je tam. Po malici iz nahrbtnika smo nadaljevali pot v smeri »Horvatove stube 500«, in sicer preko manjšega potočka po strmi in ozki stezi. Pri stopnicah je spominska tabla, posvečena hrvaškemu planincu Vladimirju Horvatu, ki je v letih 1946–1953 lastnoročno izdelal petsto kamnitih stopnic, saj do tedaj ta predel Medvednice ni bil prehodan. Stopnice so različnih dimenzij in višin, vmes pa so oznake, koliko smo jih že prehodili oziroma koliko jih še moramo. Počasi smo se vzpenjali, vmes počivali in zopet nadaljevali. Tam je tudi razgledna točka s pogledom na Hrvaško Zagorje, kar pa nam žal ni veliko pomagalo, saj je bila dolina v meglici. Na koncu stopnic smo čakali, da so vsi pohodniki srečno prišli do vrha, in nato krenili dalje po lepi gozdni poti v senci iglavcev in listavcev. Ko smo zagledali gorski travnik in konje na

paši, nam je Marjan povedal, da smo prispeli do planinskega doma Hunjka, ki pa je bil v tem času zaprt. Zopet je sledil krajši počitek. Ker nas je čakal do cilja še dobršen del poti, smo kmalu krenili dalje.

Vso pot smo prehodili v štirih urah. Veseli smo bili, ko smo zagledali nasmejane obraze naših avtobusnih sopotnikov, ki so se medtem sprehajali po okolici Planinskega doma Puntijarka, 957 m. Naročena topla malica se je vsem prilegla. Pred domom je lepa terasa s številnimi klopmi in mizami. Seveda smo naredili skupinsko fotografijo, nato pa se z avtobusom odpeljali še na Sljeme, 1033 m, do TV oddajnika in smučišča. Sprehodili smo se do prog, kjer se odvijajo mednarodne smučarske tekme, in v meglicah iskali Slovenijo. Vračali smo se skozi Zagreb, Zapešić, Dobovo in izlet zaključili na jutranjem izhodišču.

Bila sem prvič na Medvednici in na njenem najvišjem vrhu, Sljemenu, ki ga sicer vsak dan vidim skozi okno domače hiše. Domov sem se vrnila polna lepih vtisov na ta nepozabni dan. Hvala ti, Marjan Rovani, da si organiziral ta pohod.

MIŠELJ VRH JE ČUDOVITA GORA

John Boyd

Mišelj vrh, foto John Boyd

Mišelj vrh je čudovita gora v samem središču Triglavskega narodnega parka. Nad Velim poljem se strmo dviga še kakih 700 metrov v višino. Velo polje je, kot ve vsak obiskovalec triglavskega pogorja, visokogorski planinski pašnik, na katerem se v poletnih mesecih pasejo črede goveda. Žvenketanje vratnih zvoncev je mogoče slišati na vrhovih okoliških gora.

Mišelj vrh meji na Triglav in je po obiskanosti v pravem nasprotju s Triglavom, saj stoji osamljen, brez markiranih poti in le redki so obiskovalci, ki se podajo nanj po brezpotju. Sicer pa je na področju med Triglavom in Bohinjskim jezerom še nekaj vrhov z neoznačenimi potmi, kar omogoča nekaterim planincem doživeti Triglavski narodni park v neokrnjeni podobi.

Na Mišelj vrh vodita dve neoznačeni poti – ena od Vodnikovega doma preko Mišeljske doline, druga z zahodne strani, iz smeri Hribaric. Le ta prečka dolg gorski greben med Mišeljskim koncem in Mišeljskim vrhom. Ker je druga pot opisana na spletni strani www.hribi.net, sem se odločil zanjo. Moj podvig se je začel v gosti megli ob šestih zjutraj na Planini Blato, 1147m. Čeprav je bil napovedan sončen dan, je takrat deževalo. Po 45 minutah hoje sem prispel do kočice na Planini pri Jezeru. Skrbnik Miha mi je omenil, da je bila sezona 2014 planinarjenju zelo nenaklonjena. Obilica dežja je okrnila kar 22 dni v mesecu juliju, tudi avgust ni bil nič boljši. Seveda je bilo tako veliko manj obiskovalcev. Koče v visokogorju so letos odpirali s precejšno zamudo. Visok sneg je onemogočal hojo po glavnih poteh vse do konca junija.

Moje planinarjenje se je nadaljevalo v megli od Planine pri Jezeru do planine Dedno Polje. Gorska pot se je vzpenjala do doline, imenovane Za Kopicico. Pod normalnimi vremenskimi pogoji je to ena najlepših poti na Triglav. Zaradi megle nisem mogel videti ničesar, dokler nisem prišel do gorskega sedla Vrata. Medtem ko se je megla dvignila, sem z leve strani opazil Zelnarico, 2320m, in na desni Zadnji Vogel, 2327m. Obrnil sem se proti desni strani in nadaljeval po nemarkirani stezi na vrh Zadnjega Vogla. Kot je razvidno s slike, se vsi trije Vogli – Prvi, Srednji in Zadnji – nahajajo na čudovitem

slemenu severno od Dednega polja. Cilj mojega dneva, Mišelj vrh, je bil od tu blizu.

Vrnil sem se na markirano poti, ki prečka gorski prelaz Hribarice, in se spustil za 200 m po severni strani. Od tu naprej sem se poslovil od markacij. Po kamnitem melišču sem plezal proti sedlu med Mišeljskim koncem in Mišeljsko glavo, 2273. Vidnih poti skoraj ni bilo zaznati. Od sedla sem se spustil petnajst metrov navzdol in z leve strani obšel Mišeljsko glavo. V daljavi se je na koncu pobočja videl Mišelj vrh. Tu in tam je bil ob poti kak možic, ki je potrdil, da grem prav. Večina steze je bila slabše vidna, skrita med visoko travo in skalovjem, vodila me je gor in dol po južni strani tega pobočja, dokler nisem prispel na travnato planoto in potem po strmeh in rahlo izpostavljenem grebenu na vrh.

Občudoval sem razgled na Triglav. Zdelo se mi je, da bi se lahko dotaknil Doma Planika. Daleč spodaj se je videl zeleni pašnik. Kravji zvonci se me opomnili, da bom naslednji dan lahko počival ob skodelici kislega mleka.

Na vrhu se nisem dolgo zadrževal. Občasna megla in možnost bliskanja ter dejstvo, da sem čisto sam, daleč od vseh, so me prisilili k vračanju po lastnih stopinjah. Čez uro in pol sem bil pri Tržaški koči na Doliču. Ob kozarcu vina sem poklepetal z nemškimi planinci. Po topli večerji sem šel zgodaj spat, da bi si odpočil za nove dogodivščine.

NA DEBELI VRH

John Boyd

Debeli vrh, foto John Boyd

30. avgust 2014

V Tržaški koči na Doliču sem se prebudil ob tričetrt na pet zjutraj.

Pred mano je bila dolga pot mimo Velske doline in Velega polja do Lazovškega prevala, od koder naj bi naprej vodila steza brez markacij. To je globoka dolina, zavarovana s triglavskimi pečinami na levi strani in mišeljskimi na desni.

Pri Velem polju sem srečal starega prijatelja Franca. V poletnih mesecih kot pastir varuje čredo krav lastnikov iz Stare Fužine. Z njim se je prijetno pogovarjati, saj obenem utrjujem svojo slovenščino. Vedno pokramljava ob kislem mleku in siru. Pravi, da je že čas, da preseli krave na pašnik proti dolini. Nepredvidljivo poletno vreme z možnim zgodnjim snegom ga opozarja na hitro ukrepanje.

Pot sem nadaljeval po markirani stezi čez Mišeljski preval, 1995m.

Prečkal sem samotni predel, ki me je vodil do naslednjega gorskega sedla, imenovanega Lazovski preval, 1966m. Na desni strani se je strmo vzpenjal Debeli vrh. Začel sem prečkati pečino, poraščeno z rušjem, a sem stezo komaj zaznaval. Kmalu sem se počutil izgubljenega, zato sem se vrnil na prepoznavno pot. Eno mojih gorskih pravil je: ko se izgubiš, ne vztrajaj na poti v neznano, vrni se na znano začetno točko, nato poizkusi znova. Tako sem kmalu našel boljšo pot in tudi opazil možica, ki je potrdil, da sem na pravi stezi. Strmo sem se vzpenjal po travi, na kateri so bile vidne stopinje planincev, ki so tod hodili pred mano. Daleč spodaj sem videl stajne na Planini v Lazu. Po dobri uri sem došel do širokega grebena, od koder sem brez težav dosegel vzhodni vrh.

Toda soočil sem se z velikim problemom.

Debeli vrh ima dva vrha, sicer relativno blizu drug drugega, ampak ločena z globoko, nevarno sotesko. Stal sem na nižjem vrhu. Zahodni vrh, nekaj metrov višji, je bil na vidcu tako blizu in lahko dosegljiv. Velika pomota! O poti na drugi vrh ni bilo sledu. Spustil sem se navzdol po kamnitem pobočju, ki se je hitro spremenilo v strmo grapo in tri metre globoko navpično steno. Po več neuspešnih poskusih sem končno našel dovolj oprijemov za roke in noge in izvedel pravi tehnični spust po steni. Seveda brez ran na rokah ni šlo.

Plezal sem po drugi, nekoliko manj zahtevni in nevarni strani grebena in v nekaj minutah dosegel višji vrh, obložen z dva metra visokim kupom naloženega kamenja. Proti zahodu sem opazoval Zadnji Vogel, ki sem ga osvojil prejšnji dan. Med Zadnjim in Debelim vrhom je zevala soteska, imenovana Globoka konta. Na severu je bil v oblake ovit Triglav. Med Triglavom in Debelim vrhom se mi je nasmihal Mišelji vrh, ki sem ga prav tako osvojil prejšnji dan.

V zavetju kupa kamenja sem zaužil sendvič.

Bil sem takorekoč v samem jedru najbolj odmaknjenege predela Triglavskega narodnega parka. Moje petnajstletne planinske izkušnje v slovenskih gorah mi dajejo občutek, kot da sem doma v tem enkratnem gorskem parku. A hkrati sem se tokrat počutil osamljenega in izpostavljenega morebitni nevarnosti. Kakšne bi bile lahko posledice padca v brezno? Navadno se odpravim na samostojne vzpone po označenih poteh. Raziskovanje tega odmaknjenege predela Triglavskega narodnega parka me je izpostavilo večjemu tveganju.

Po dveh urah hoje navzdol sem se z zadovoljstvom ustavil pri pastirju Gregorju.

Na Planini v Lazu sva sedela pred njegovo malo kočico in opazovala Debeli vrh. Obe špici z nevarno sotesko vmes sta se zdela kot miniaturni model. Ko sem vprašal Gregorja, ali pozna Franca z Velega polja, mi je odgovoril: »Seveda ga poznam, toda njegovo mleko in sir nista tako dobra kot moja.« Nasmehnil sem se, saj sem začutil potezo dobrega trgovca. Ti pastirji prebijejo poletne mesece s čredami na visoko ležečih pašnikih južno pod Triglavom. Živijo kar se da preprosto, po večstoletni pastirski tradiciji, zaslužijo pa s prodajo alpskega sira, kislega mleka in skute, zato sem pojedel še drugo skodelico kislega mleka ter nakupil toliko sira, kot je dopuščala denarnica.

Po dobri uri hoje sem bil pri avtomobilu na planini Blato in se odpeljal domov. Zvečer smo v krogu družine ob kozarčku cvička segli po svežem siru. Objela me je sreča varnosti lastnega doma.

Pogled z Debelega vrha

Kopica

Pot na Mišelj vrh pelje po grebenu

Stani na planini V lazu

Na vrhu Debelega vrha

Zadnji Vogel, vse foto John Boyd

MOJIH DESET PLANINSKIH LET

Katja Prah

Vsi vi, moji predragi planinski prijatelji, ste zame tako rekoč druga družina. Vesela sem, da ste me sprejeli medse. Letos vas pogrešam, pogrešam tudi gore. Ko bi le lahko rekla, da jih lahko vsaj od daleč opazujem, če že ne plezam nanje! Angleži niso prepoznavni po visokem gorovju. V predelu, kjer prebivam, ni niti hribčkov. A bom kmalu zopet v vaši družbi.

Spomnim se: z avtobusom smo se peljali po vijugasti cesti do Svetih Treh kraljev na Pohorju. Z nami je bila Marija Veble, cenjena planinka, ki naj bi nas v planinski šoli poučila o vsem, kar mora mladi planinec vedeti, da se lahko varno poda v gore. Veselila sem se tega šolskega izleta, kajti rada sem imela aktivnosti v naravi. V štirih dneh sem spoznavala pravila planinstva. Poučili so nas o pravilni hoji, o reševanju v gorah, o plezanju, nekaj besed smo namenili tudi zaščitenim rastlinam in gorskim živalim. Teoriji je sledilo praktično preizkušanje in maja 2004 sem uspešno opravila planinsko šolo. Na to sem bila še kako ponosna.

Še isto poletje mi je moja najljubša teta in botra Frida omenila, da je slišala, da se pri domačem planinskem društvu nekaj obeta. »Katja, a bi želela te počitnice preživeti malo drugače? Pripravljajo namreč taborjenje na Jezerskem.« Ni ji bilo treba dvakrat reči. Že sem pakirala, pri čemer mi je bil v pomoč seznam potrebnih stvari za preživetje v naravi. Spalna vreča – obkljukana, pohodne nogavice – obkljukane ... , in tako do konca seznama. Tako sem takrat na Jezerskem pred dobrim desetletjem naredila svoj prvi pravi planinski korak. Naš tabor je bil postavljen ob jezeru, ki se je bohotalo v svoji lepoti. Izza dreves se je nasmihal velikanski lepoteč, povsem gol, ki so ga prav zato poimenovali Goli vrh. Mia Novak nas je po kozjih stezicah pripeljala vse do njegovega vrha. Kako enostavno dosežeš cilj, če si to zares želiš, čeprav je sprva videti nemogoče! Ko sem stala na vrhu gore, sem čutila, da je planinstvo v meni, da je to nekaj, kar želim početi vse življenje.

Od tistega poletja sem planinka z vsem srcem. Redno sem se udeleževala družinskih taborov. Kako zabavno je bilo naslednje leto v Bohinju, še posebno tisto noč, ko so nam navihanci iz sosednjega tabora ukradli taborniško zastavo! Po tem dogodku smo uvedli obvezno nočno stražo. Leta 2005 sem prvič osvojila dvatisočak. Spomnim se, kakor

da je bilo včeraj. Čudovit sončen dan nam je omogočil, da smo z vrha Rodice videli vse do morja. Ena izmed najlepših poti tega poletja je bil zagotovo vzpon na Črno prst, ki se je kopala v pisanih barvah planinskega cvetja. Nazaj smo ubrali bližnjico, za katero nam je povedal lokalni vodnik, a na koncu se je izkazalo, da je ta bližnjica v resnici »daljšnjica«, tako da smo se tik pred večerom vrnili v tabor, kjer nas je naša kuharica Marija nestrpno pričakovala s slastno večerjo. Prav zares sem se veselila vsakoletnih poletnih počitnic, saj je to pomenilo, da grem zopet taborit.

S teto Frido na Lovčenu, foto Katja Prah

Eden izmed mojih najljubših taborov je bil tisti iz leta 2006 v Kamniški Bistrici. Z vami pa želim deliti zanimivo izkušnjo, ki se je prav gotovo dobro spominja Stanka Ogorc. Zgodilo se je leta 2008 v taboru Završnica. S Frido sva imeli, kakor je bilo to že v navadi, tisti veliki šotor za najmanj deset ljudi. A notri sva bili sami. Tako rekoč sva imeli hotel 5*. Zgodaj sva se odpravili spat, da bi bili čili za vzpon naslednje jutro. Kar naenkrat zaslišim, da me

nekdo kliče. Prebudim se iz trdnega spanca in poskušam najti Frido. Oziram se levo, desno, nič ne vidim. Obdaja me čista tema. Ko Frida spregovori: »Katja, zlezi ven, šotor se nama je podrl.« Nič mi ni jasno. Šele ko povedo, da je bila malo pred tem huda nevihta, dojamem, kaj se je zgodilo. Najin ubogi šotor ni bil kos hudemu vetru in nalivu. Imeli sva srečo, saj je prenehalo deževati. Tako sva prespali preostanek noči pod zvezdnatim nebom. Naša Stanka nama je zaupala, da ko je ponoči morala na wc in je videla nekakšne luči, to sta bili seveda najini bateriji, je mislila, da so naš tabor obiskali marsovci.

Kasneje sem se udeležila več potovalnih taborov, ki sta jih organizirala naš predsednik Tone Jesenko in njegova žena Milena. Še posebej mi je bilo všeč, ker smo uživali v lepotah planin, obenem pa videli tuje dežele tudi skozi oči turista. Ponosna sem, da sem stopila na najvišje vrhove Črne gore, Makedonije in Bolgarije, bila sem tudi v albanskih gorah. Seveda sem si želela osvojiti še Triglav in s tem postati prava Slovenka. Nanj sem stopila sončnega septembrskega jutra leta 2012.

Kaj vse sem prehodila v teh letih! Koliko zgodbic se je nabralo! Naj povem eno z Madžarske, ko smo skoraj doktorirali med naročanjem večerje, kajti sosede govorijo dosledno samo madžarščino. To je bilo smeha, ko smo gostilničarki želeli dopovedati, da si naš predsednik želi zrezek za večerjo. Nič ni pomagalo, da smo za mizo govorili štiri različne jezike, na koncu smo ji na list papirja narisali prašička, in ja, to je zaleгло, da je končno razumela!

Leto za letom sem pridno osvajala vrhove, kar dokazujejo moji trije polno popisani ter ožigosani planinski dnevnik. Vsi vi, moji predragi planinski prijatelji, ste zame tako rekoč druga družina. Vesela sem, da ste me sprejeli medse. Letos vas pogrešam, pogrešam tudi gore. Ko bi le lahko rekla, da jih lahko vsaj od daleč opazujem, če že ne plezam nanje! Angleži niso prepoznavni po visokem gorovju. V predelu, kjer prebivam, ni niti hribčkov. A bom kmalu zopet v vaši družbi. Prav vsem vam pošiljam lep pozdrav v domovino, moji dragi Fridi pa prisrčna hvala, saj brez nje ne bi tako strastno oboževala gora. Hvala tudi mojemu Niku. Res sem zelo srečna, ker ju imam!

V makedonskih gorah, foto Katja Prah

LAHKIH NOG (SAMA) NAOBKROG

Urška Korun

Lahne meglice pokrivajo obzorja in čeprav je še mračno, vem, da se pred menoj dela čudovit jasen dan, kot naročen za obisk gora. Parkiram na parkirišču, ki v zgodnjem jutru sameva, kar me rahlo preseneti. A ko se ozrem proti vrhovom, me ob pogledu na skalnate vrhove preplavi planincem tako poznan in ljub občutek topline v srcu.

Meglice in vsakdanje skrbi sem pustila spodaj v dolini, vrhove obsevajo prvi sončni žarki in v zraku se pretaka čudovita tišina jutra, napolnjena s svežino gorskega zraka in z vonjem po borovcih. Rada grem v hribe z dobro družbo, vendar je posebno doživetje, če se podaš nanje sam. Biti sama z naravo, gorami, skalami, živalmi. Tako prvobitno, divje in čudovito je to. Vselej si z užitkom utrgam dan zase. Psihično in fizično se nanj pripravim že dan prej. Preverim opremo, pripravim nekaj za pod zob in še enkrat pokukam na internet za vremensko napoved. Rečem si: »Vse je OK, gremo spat!« Sredi noči me vrže pokonci alarm, na hitro se oblečem, pripravim, preverim

Pogled na Malo in Veliko Raduho, foto Urška Korun

še enkrat vremensko sliko in že odhajam goram naproti!

Opazujem vrhove in poskušam v skalnih razpokah uzreti zaplate snega, da vem, kaj početi z derezami. Tokrat je očitno vse še poletno tam zgoraj in jih raje pustim v prtljažniku. Svež gorski zrak mi napolni pljuča in očisti misli. Konj z bližnjega pašnika me radovedno opazuje, a ne pristopi. Očitno je trava, ki je napojena s sladko jutranjo roso, predobra. S pogledi se pozdraviva na daljavo in kmalu postane le še majhna pika na travniku.

V koči na planini Loka si privoščim čaj. Oskrbnika povprašam, če mogoče ve, zakaj na parkirišču ni še nikogar. Glede na obiskanost Raduhe sem pričakovala na tako lep dan vsaj nekaj obiskovalcev. »Prezgodnji ste, drugi pridejo po navadi kasneje,« odvrne oskrbnik. Kot otrok se razveselim, da imam lahko goro za nekaj časa zase, zato hitro spijem čaj in se podam navzgor. Prečkam redek gozd in napredujem po terenu, za katerega radi rečemo: »Teren, da si grizeš kolena ...« Vsak nov korak prinaša lepše razglede. Koča postaja vse manjša. Slana na rastlinju priča, da je jutro mrzlo, čeprav smo avgusta. A sonce je z vsakim naslednjim korakom močnejše. In ko se povzpnem v južno steno, so mi dolgi rokavi že odveč. Pomislim: »Še je tukaj poletje ...!«

Kmalu stojim na vrhu Laneža. Poleg zanimivega razgleda proti Raduhi se tukaj odpirajo še čudoviti razgledi na Karavanke in Peco. Po kratkem počitku nadaljujem pot mimo bele črede ovac, ki se pasejo po pobočjih Raduhe,

in čez prelaz Durce vse do Male Raduhe. Sedaj nisem več sama, na poti se mi pridružijo planinci, ki so ubrali direktno pot s planine Loka, in planinci, ki so prišli iz smeri koč na Grohatu pod Raduho.

Na vrhu se mi odstrejo razgledi z vseh smeri neba. Ne glede na to, kolikokrat sem že stala na tem vrhu, me razgled vedno znova očara. Družbo mi popestrijo še kavke, ki smo jih planinci kar malo razvadili s priboljški. Ena od njih se v pričakovanju novega priboljška radovedno ustavi pred mano. Sedim in uživam v dragocenih trenutkih, dokler leden veter ne prekosi toplino žarkov. Spakiram ostanke malice in se lahkih nog podam po direktni poti do planine Loka.

Za mano je še en čudovit izlet. In vedno znova se zavem dejstva: čeprav se sama podam na pot, nikoli nisem zares sama. Obdaja me svet, ki je poln raznolikosti, poln živali, rastlin, dreves, skal, vsega, kar tvori to čudovito gorsko naravo. Hvaležna sem, da sem lahko za en dan del nje.

PLANINSKI SMEH

Planinec si je pred planinsko kočjo naročil kozarec kuhane vina, natakarkar pa mu je prinesel štiri kozarce. "Saj sem naročil le enega!" je protestiral planinec. "Oh, oprostite, spet ta odmev!" se je opravičil natakarkar.

Na vrhu Raduhe, foto Urška Korun

FERATA ČEŠKA KOČA - 124, 125, 126

Ivan Tomše

Troje številčk, ki ne povedo nič, razen da gre za matematično zaporedje. Če jim dodamo dogodek ali dejstvo, pa dobimo zgodbo. Tokrat zaporedne številke predstavljajo tri člane Planinskega društva Brežice, ki so se 30. oktobra 2014 vpisali v spominsko knjigo na novi zelo zahtevni ferati Češka koč. Beseda ferata je sicer italijanskega izvora, pomeni pa planinsko pot, ki je opremljena z »železjem«. Na pobudo Gorazda Kocjana in Dava Karničarja so jeklenico po steni napeljali jezerski alpinisti in ferato predali namenu 18. oktobra 2014. Brežičani – Roman Mlakar, Tine Vimpolšek Ivan Tomše – so jo splezali le 12 dni po njeni otvoritvi.

Lep sončen dan je bil. Topla jesen nas je zvalila v dolino Ravenske Kočne nad Jezerskim. Na levi se je sonce komaj ujelo v vrhove Bab, medtem ko so Rinke, Skuta, Dolgi hrbet, Grintavec in Kočna metali senco v dolino. Zasneženi vršaci so se razkazovali v vsej svoji lepoti. Na tabli ob parkirišču smo prebrali, da je do Češke koč dve uri.

Ko smo se preobuvali in pripravljali nahrbtnike, je mimo nas odhitel planinec v nizkih planinskih čevljih z majhnim nahrbtnikom. Zaupal nam je nekaj podatkov o ferati in prepričani smo bili, da gre za izkušenega domačina, »alpinista«, ki bo hitro opravil s potjo. Takšen vtis je namreč naredil na vse nas. Pod steno smo se ponovno srečali z njim. Čakal je skupino treh planincev. Ko smo si nadevali plezalno opremo in se pripravljali za plezanje, se je po steni spustil drug planinec, ki nam je zaupal, da je izredno spolzko in se je zato obrnil pred previsnim delom, saj je po njegovem mnenju plezanje nemogoče. Vseh pet nas je nato odkorakalo po poti, ki je označena kot umik in vodi po zavarovani grapi naokoli do drugega dela plezalne poti, ki je nekoliko manj zahteven.

Odločili smo se, da gremo v steno. Tine je prvi poizkusil. Počasi je napredoval in videti je bilo, da je res spolzko, saj so njegove noge nekajkrat popustile in je obvisel na rokah, kar ga je izjemno izčrpalo. Vztrajal je in ko je bil na polovici vidnega dela stene, je vstopil Roman. Pred dvema dnevoma se je vrnil s tur na Špik in Mojstrovko, danes pleza zelo zahtevno pot. Ja, gre mu nekoliko lažje, kar je odraz mladosti in boljše kondicije.

Ko je bil Tine že blizu vrha, sem vstopil tudi sam. Občutil sem, da stopov za noge dejansko ni, če pa so že kakšni majhni rogljički, so blatni in spolzki. Treba se je bilo vleči navzgor le z rokami. Ko sem se tretjič pripel na jeklenico, se mi je zazdelo, da ne bom zmozel do naslednjega klina. Nikjer nobene možnosti, da postavim nogo na kako oporo in se dvignem. Bom moral tu odnehati? Ne, ne bom, sem si rekel. Prijel sem jeklenico z obema rokama,

Foto Ivan Tomše

se močno nagnil iz stene, se s celotnima podplatoma uprl v skalo in se z rokami dvignil. Prestopil sem z eno nogo in že sem bil pri naslednjem klinu. Le kako bomo zmogli previs, če je že tu težko?

A smo ga zmogli, čeprav je dejansko še bolj zahteven, in vstopili na z ruševjem in travo porasel greben ter si nekoliko oddahnili, predvsem pa so bile roke potrebne počitka. Ko smo spet prišli do stene, kjer se vstopi v zaključni del poti, smo ponovno srečali »alpinista« in njegovo družino, od katere smo se poslovili na začetku plezalne poti. Pod steno so prestopali sem in tja, eden je celo uspel priti mimo prvega klina, vendar je nato zdrsnil in obvisel. Dvojica je poskušala najti lažji vstop do jeklenice in je po grapi, nekoliko bolj v desno, začela prosto plezati. Ena planinka je ostala pod steno in je vse to nekoliko prestrašena opazovala. »Alpinist« in tisti, ki nam je na začetku dopovedoval, da plezanje ni mogoče, sta se odločila za sestop. Verjetno je vse močno prestrašilo kratko »bingljanje« na steni tistega, ki je zdrsnil.

Vstopna skala v drugi del ferate je resnično težka. Močno previsna je, v spodmolu je celo nekaj grmičevja. Uporabni del jeklenice se začne v višini iztegnjenih rok in spet se je treba močno nagniti iz stene ter se z uporom celotnih podplato in z močjo rok prekobacati do prvega klina in nekako stopiti nanj. Naslednji problem je, kako prestaviti vponke in nadaljevati plezanje po vertikalni, ki takoj sledi. »Kako enostavno ste to izvedli«, sem slišal glas planinke pod steno. Še prej me je prosila, če lahko kako pomagam planincema, ki sta prosto plezala po grapi in sta v težavah.

Čez nekaj minut sem ju zagledal. Najprej planinko, ki je pokukala izza skale. Takoj sem ji svetoval, naj ne plezata naprej, raje se naj vrneta po isti poti. Videl sem tudi možnost prečenja, zato sem ji predlagal, naj se spusti kakšna dva metra, da bo vodoravno prečila do jeklenice. Tega spusta ni zmogla. Zatem je pokukal izza skale tudi starejši planinec. Še enkrat sem jima svetoval, naj poskusita priti nazaj po poti vzpona, če pa ne gre, naj pokličeta reševalce. Strah je povzročil otrdelost njunih udov, zato nista bila več sposobna varnega gibanja. Klic v sili je bil rešitev.

Ko smo mi izplezali iz stene, smo zaslišali helikopter. Zaokrožil je in pristal pri Češki koči. Mislili smo, da so prišli reševalci po zaplezana planinca. Nato je odletel in ni ga bilo nazaj. Rešili so ju trije gorski reševalci z Jezerskega, ki so se pripeljali do tovrne žičnice s kombijem, nato pa se peš odpravili do prestrašenih in tudi že nekoliko prezebljih planincev. Veliko strahu je bilo preživetega zaradi nerazumne odločitve dvojice, ki je zapustila varovano pot, in veliko truda so morali vložiti v reševanje trije reševalci!

Ko smo po normalni poti sestopali, je bila ta najprej zasnežena in poledenela, spodaj v gozdu pa so stezo zapirala številna podrtá drevesa. Počasi smo se le prebili do avtomobila. Kmalu se nam je pridružil par iz Postojne, ki se je za nami vpisal v spominsko knjigo pod številkami 127 in 128. Danes nas je ferato splezalo pet, povprečje do tega dne pa je 11,18 plezalca na dan. »Norci,« smo si dejali in si zaželeli, da se še kdaj srečamo na kakšni podobni lepi, adrenalinski dogodivščini.

Zelo zahteven začetek, foto Ivan Tomše

ADRENALINSKA NA CJAJNIK

Ivan Tomše

Cjajnik je skalni stolp na avstrijski strani dolgega grebena Košute. Višina 1965 metrov ni posebno velika, je pa prepadnost sten takšna, da človeka stiska v grlu in mu zastane za trenutek tudi dih. Avstrijci so pot nadelali leta 2007 in je po njihovi lestvici od A do E označena s stopnjo D. Na tej adrenalinski turi ni prostora za tiste, ki imajo malo izkušenj v gorah, ki nimajo popolnega občutka ravnotežja, ki še niso opravili s strahom in se bojijo pogledati v globine prehojene poti. Seveda sta pomembni tudi kondicija in velika moč v rokah.

Ko sem se pred časom pogovarjal z Darkom, ki je bil po mojem védenju prvi Brežičan na tej poti, sem brez velikega razmisleka sklenil, da bom tudi sam nekega dne na vrhu tega skalnega stolpa. No, ne čisto sam, saj je na takih zahtevnih poteh dobro imeti nekoga, ki ti lahko pomaga, če se zgodi kaj neprijetnega.

Tako sva se z Mikijem 18. avgusta 2014 zapeljala preko Ljubelja in Borovelj do Košutnikove kočé pod stenami Košute. Najprej vodi steza skozi gozdiček in po kakšnih 15 minutah

sva bila na razpotju: na levo pelje steza do Košutnikovega turna, midva sva morala v desno. Pot je kmalu pripeljala na melišče in po dobri uri vzpenjanja sva bila pod steno.

Prvi občutki niso bili tako zastrašujoči, kot sem bral v opisu poti. Stena je sicer videti strma, vendar je prva jeklenica postavljena komaj nekoliko navzgor. Potrebno se je bilo opremiti. Čelado, plezalni pas z varovalnim kompletom in rokavice sva postavila na svoje mesto. Nekaj hrane in predvsem tekočine sva pospravila v želodec, saj do vrha ne bo mogoče brskati po nahrbtniku. Še kakšen posnetek in dogovor s trojico Avstrijcev, ki so se nama pridružili pod steno. Zanimalo me je, če bodo hitri v steni in želijo plezati prvi.

Greva prva. Vponki zaškrta. Jeklenica kmalu zavije v desno in takoj se pojavi prva strma stopnja, nato zavije še nekoliko bolj v desno. Strmina ne popušča. Stena je gladka, ni oprimkov in stopov, vendar je jeklenica odlično napeta. Potrebno je veliko moči v rokah, da se potegneš do kakšnega izjemno redko zabitega jeklenega pripomočka – klina ali »klamfe«.

Čez nekaj časa greva malo v levo, teren je rahlo poraščen in manj strm, a naju že čaka skoraj navpična stena. Pot se razdeli: naravnost navzgor je najtežji del, na desno pa je nekoliko lažje, saj dolžina vertikale ni tako velika.

Na vrhu je že počival avstrijski alpinist, ki nama je povedal, da je tu vsak teden. Ko sva sedla k počitku še midva, skoraj ni bilo več prostora. Stolp dejansko pada na vse strani zelo navpično in tisto nekaj ravnega prostora je posuto z drobirjem, tako je možnost zdrsa v večnost velika. Brez posnetka ob veliki vponki, ki je postavljena na vrhu, ne gre. Tudi požirek tekočine se prileže, pa seveda razgledi, ki pa niso bili prav dobri, saj se je megla z grebena Košute začela spuščati na avstrijsko stran. Treba se je odločiti, kako naprej. Možno je, da se spustiva po isti poti do koč, kar predstavlja še nekoliko težji zalogaj, kot je vzpon, ali pa se spustiva do Cjajnikove škrbine in se nato vzpneva na Užnik ter po grebenu Košute prideva na Košutnikov turn. Druga pot je seveda daljša, vendar je bistveno lažja, zato sva se odločila zanjo.

Greva. Takoj naju je čakal prehod preko ozke škrbine, nato pa popolnoma gladka, skoraj navpična plošča, ki je zavarovana le z jeklenico. Roke so trpele, saj je bilo treba dostikrat viseti na jeklenici in po njej drseti do kakšnega majhnega stopa, kjer si lahko nekoliko počil. Miki je za počitke uvedel poseben način: enostavno se je obesil na klinu in nekaj trenutkov »sedel« v plezalnem pasu, da si je odpočil roke. Strmine ni in ni konec vse do sestopa v Cjajnikovo škrbino, kjer se v levo strmo po razbrazdani grapi spušča pot na izhodiščna melišča. V grapi je sicer po tleh speljana jeklenica, vendar sestop ni priporočljiv. Nevarnost padajočega kamenja je namreč velika in na koncu je še ostanek snežišča, ki ga brez derez verjetno ni mogoče varno prečiti.

Ko sva s steze proti grebenu Košute opazovala steno, po kateri sva se spustila v škrbino, nama ni bilo popolnoma jasno, kako sva zmogla premagati vse te strmine. Zdelo se nama je nemogoče. Oči so po steni iskale pot, jeklenice niso bile dobro vidne, le razne razpoke in prelomi v steni so nakazovali smer.

Do Košutnikovega turna sva počasi hodila po travnatih grebenih Košute in žal nama je bilo, da ni bilo lepih razgledov. Megla in mrzel veter sta nama kvarila razpoloženje, pa tudi utrujenost je začela kazati prve znake. Komaj sva čakala, da sva se spustila v grapo, po kateri vodi zavarovana plezalna pot na melišče. Vedela sva, da bova lahko šla preko mostu, ki so ga s pomočjo jeklenic izdelali med dvema stenama. Prehod bi pomenil dodatnih 30 minut, a noge niso bile pripravljene na dodatke.

Miki je na koncu dejal: »Če se odločiš za tisto gumijasto vrv – base jumping, se navežeš in vržeš v prazno, traja le nekaj sekund izrednega adrenalinskega stanja telesa, če pa se odločiš za vzpon na Cjajnik, si kar nekaj ur v povečanem adrenalinskem stanju«. Pa še kako res je!

Sam sem prepričan, da bi naslednji vzpon na Cjajnik potekal povsem drugače. Prvič ne veš točno, kaj te čaka, zato je psihični pritisk dosti večji.

Zoisova zvončnica, foto Ivan Tomše

Miki Vogrinc v steni, foto Ivan Tomše

Na vrhu Cjajnika, foto Ivan Tomše

Cjajnik je najvišji vrh skalnega grebena, foto Ivan Tomše

OJSTERNIK-NAJVZHODNEJŠI DVOTISOČAK KARNIJSKIH ALP

Napisal Damir Bajš, iz hrvaščine prevedla Vera Samohod

Slovenski Ojsternik oz. avstrijski Oisterig, 2052 m, je ime najvzhodnejšega dvotisočaka Karnijskih Alp. Nahaja se na nekdanjem slovenskem etničnem področju, kjer so Slovenci do začetka 1. svetovne vojne tvorili velik del prebivalstva.

Dostop do planine je iz Tarvisia po stari cesti proti Udinam (ne po avtocesti) do mesta Ugovizza. V središču naselja se odcepi sedem kilometrov dolga asfaltirana planinska pot, ki nas z oznakami „dvigne“ visoko – vse do planinske kočice Nordio-Deffar oz. na **planino* Bistrizza**. Pot nas vodi po ozki dolini, ki jo obdajajo stene in zelo strma gozdnata pobočja. Cesta je pogosto zaprta zaradi hudournikov, ki nanesejo nanjo veliko naravnega materiala – kamenja, dreves, zemlje – ali pa del ceste enostavno odnese. Zato so v teku obsežna dela, ki jih deloma sofinancira EU, in gradijo se jezovi, da bi se tako rečni tok upočasnili in ostal nekoliko pod nadzorom.

Po sedmih kilometrih se vijuganje po asfaltu konča in cesta se razcepi na dve strani: levo se lahko pride po dobri makadamski poti do planinske kočice Nordio-Deffar, desno pa do planine in sedla Bistrizza in na vrh Ojsternik. Krenili smo po desni lepo markirani stezi, po kateri je možno priti v dveh urah zmerne hoje do sedla. Pri tem se premaguje višinska razlika 550 metrov.

Planinska steza vodi po desnem spustu v listnati gozd, ki prehaja višje v iglastega in je precej prizadet od kislega dežja. Vzpon je zmerno strm, teren pa mestoma spolzek. Gozd se ponekod izmenjuje s planinskimi čistinami (travniki), polnimi alpskega cvetja in malin. Problemov s pitno vodo ni, saj je geološki sestav takšen, da granitne stene ne propuščajo vode v podzemlje. Spotoma naletimo na številne izvire in potočke, ki jih prečkamo po improviziranih mostičkih.

Po prihodu do prvega manjšega prevala Pleccia se odpirajo širši razgledi na slikovite okoliške vrhove, ki spominjajo na plešaste glave. Gozd je vse do manjšega končnega dela porasel z iglavci, potem pa se začne gola kamnita glavica vrha. Po livadah se steza vzpenja do znane kapelice Marije Snežne (Madonna della Neve), zaveznice slovenskih gorskih kolesarjev, ki je na višini okrog 1750 m. To malo kapelico pogosto obiskujejo tako zaradi njene lepote kot tudi zato, ker stoji na razgledni točki steze, ki vodi proti planini Bistrizza (nem. Feistritzer Alm), do koder je le 15 minut lahkega spusta.

Planina Bistrizza je pravzaprav nekdanje pastirsko naselje s stotinami lepih delno kamnitih, delno lesenih alpskih hiš, ki jih danes koristijo (uporabljajo) v glavnem za oddih. Do naselja vodi z avstrijske strani dobra (solidna) makadamska cesta. Skozi središče kraja poteka meja med Italijo in Avstrijo, ki danes pravzaprav več ne obstaja. Posebej izstopa velika nova lesena hiša – planinsko gostinski objekt Schutzhütten, ki je

še v izgradnji. Na severni strani naselja se začneja zaobljeni deli Ojsternika. Steza vodi po blažjih serpentinah po južnem pobočju grebena – najprej proti zahodu, zatem pa malo bolj strmo proti vzhodu do predvrha s kovinskim križem, škatlo z žigi in vpisno knjigo. Čeprav je najvišja točka nekaj minut hoda od tod, je to najbolj obiskano mesto, od koder se nam ponujajo razgledi kot na dlani: Zahodne Julijske Alpe z vrhovoma Viš in Montaž, Karavanke, Triglav, Jalovec, Mangart in drugi, na zahodu pa Karnijske Alpe in Dolomiti. V neposredni bližini je tudi Dobratsch, znana gora z botaničnim vrtom, novim planinskim domom in visokim TV stolpom; na ozkem vrhu grebena pa sta dve cerkvici, zaveznici rudarjev.

Medtem ko smo počivali in uživali v razgledih, so se nas nekajkrat »dotaknili« majhni oblaki, se hitro umaknili (premaknili) za greben in izginili v daljavi.

Med povratkom smo si ogledali lepo ohranjene ostanke bunkerjev in utrdb iz 1. svetovne vojne. Na tem mejnem področju so potekale velike bitke, v katerih je padlo veliko žrtev. Z zgodovinskim odmikom se postavlja vprašanje: zakaj?

Od planine Bistrizza* do parkišča smo se vračali po drugi poti mimo novo obnovljene planinske kočice Rifugio Nordio-Deffer. Staro zgradbo je 29. 8. 2003 uničil hudournik v katastrofalnem besu narave. Zelo lep ambient nove planinske kočice na višini 1400 metrov, ki jo upravlja Club alpino Italiano, Sekcija Trieste, je bil kot naročen, da smo v njem obnovili moči, ki so nam pošle na tem lepim izletu.

Na vrhu Ojsternika, foto Damir Bajš

KOLESARSKO POTEPANJE PO KOROŠKI

Vida Tomše

»Potepini« je skupina kolesarjev, ki se že več kot 20 let vsako leto v juniju odpravi na pot. Pred tremi leti se jim je pridružila tudi članica PD Brežice Vida Tomše. Z njimi je prekolesarila najprej Istro, lani pa se je podala na Koroško. Svoja zadnja kolesarska potepanja deli z nami, vendar smo njen zapis zaradi dolžine prilagodili. Lahko pa najdete več na spletni strani potepini.blogspot.com.

Grad Elberstein v Globasnici, foto Matjaž Ljubič

Izhodišče: **Maribor**. Načrt: kratka vožnja po mestu, po desni strani Drave proti **Rušam in Lovrencu na Pohorju**, skozi Podvelko, Vuzenico in Trbonje do **Dravograda in** čez Libeliče **v Avstrijo** do **Klopinskega jezera**, nazaj grede obiskati **Pliberk, nato v Slovenijo** do **Mežice**, nadaljevati **v Črno na Koroškem in preko Slemena v Šoštanj, Velenje in Celje**. Tam kolesa na vlak, eni proti **Ljubljani**, eni proti **Mariboru**.

25. junija 2014 zjutraj sem tako naložila otovrjeno kolo na vlak. Ob 14. uri smo se zbrali pred lokomotivo na železniški postaji v **Mariboru**. Bilo nas je sedemindvajset. Vremenska napoved ni bila obetavna, zato so nekateri celo ostali doma. Po postanku na Lentu se je skupina razvlekla. Ko je že kazalo, da se bomo izognili dežju, so si na nebu premislili in nas zasuli z močnim deževjem nekje na sredi poti od Lovrenca proti Podvelki. Ker ni bilo možnosti, da bi kje vedrili, smo kar v dežju potiskali pedale navkreber. Majhen kolesarski nadstrešek na prevalu ni mogel nuditi dovolj zavetja premočenim kolesarjem. V mokrih oblačilih stati tudi ni bilo priporočljivo, zato sem se sama v močnem naluvi spustila proti Podvelki v upanju, da morda najdem kakšno prenočišče. Ko sem v mraku vsa premočena potrkala na vrata že zaprtega bifeja in prosila za zavetišče, sta se za mano pripeljala še dva kolesarja. Gospodar je vprašal, koliko nas je. Ni bilo videti, da bi v hiši imeli prostora še za tri ljudi, a sem pogumno rekla: »Dvajset nas je«. »Ja, imamo,« je rekel gospodar, poklical ženo in že jima je cela skupina sledila do bližnje kovačije pri Kovaču. Ko smo vstopili, so se nam dobesedno odprla nebesa: velik, lepo urejen prostor

stare kovačije z velikim kaminom, v zgornjem nadstropju pa skupna ležišča. Takoj sta zakurila in nam postregla z zdravnim aperitivom in čajem. Mokre obleke smo razobesili okrog ognjišča.

Prespali smo na lepo urejenih skupnih ležiščih nad kovačijo. Naslednje jutro nas je pozdravil sončen dan in da bi se opravičil za včerajšnje tegobe, nas je nasmejan spremljal še naslednje dni.

Pot smo nadaljevali proti Dravogradu po označeni kolesarski cesti D-3, ki se vijuga, dviga in spušča, oddaljuje in spet približuje železnici. Čudovita narava, gozdovi, ptičje petje, tišina, samotne kmetije ... Držala sem se glavnine skupine. Pozno popoldne smo prikolesarili do Klopinskega jezera. Kopanje v njem je bilo pravi balzam za utrujene noge. Tu nekje je bilo predvideno prenočevanje, vendar naša skupina šestih ni našla nič primernega, zato smo krenili nazaj proti Pliberku. Prenočišče smo dobili v Kokju pred Globasnico. V gostilni so nam odstopili plesno dvorano, kamor smo pogrnili spalne vreče. Kako in kje so prenočevali drugi? Kakor kdo, zagotovo pa je imel najbolj nenavadno prenočišče Albert, ki se je zavlekel v mrtvašnico. »Mirna noč«, je rekel.

Naslednje jutro smo vozili po čudoviti, zmerno valoviti dolini Podjune, skozi idilične vasi in s pogledom na Peco. Premagali smo vse ovire do Mežice. Tam sem se znašla na nepravem mestu ob nepravem času. Nekdo je govoril, da bo naslednji dan zopet deževalo. Bila sem del skupine, ki se je odločila, da »potegne« do Celja. To sem kasneje močno obžalovala, saj se mi ni nikamor mudilo. Geslo potepinov je vendar, »nimamo časa, da bi hiteli«. S skupino še treh sem oddrvela proti Črni na Koroškem. Kmalu smo zagrizli v dolg vzpon proti Slemenu, 1098 m, in nato spust proti Šoštanju. Ostali so kasneje pripovedovali, da so vmes počivali, nabirali borovnice, bezeg, gobe, se pogovarjali z domačini. Sedemnajst se jih je zbralo v Andrejevem domu, kjer so dolgo klepetali in si izmenjali doživetja s poti. Nekateri so si kuhali večerjo sami – bezeg in jajca, gobe. Mi pa: malo borovnic proti Slemenu in ena kavica v Šoštanju; to je bilo vse, kar smo doživeli tisto popoldne! Do tu je bilo vse v redu, od Šoštanja do Celja pa po glavni cesti – grozljivo! Vendar smo pravočasno prispeli na vlak. Doma nisem vedela, ali bi bila vesela, ker sem srečno prispela, ali bi bila žalostna, ker sem zamudila nekaj prijetnih druženj.

UTRINKI IZ PLANINSKE ŠOLE

Ivan Zofič

Opremljeni za vzpon po Gradiški turi, foto Danica Fux

Navzgor, navzgor ..., foto Danica Fux

Po okroglo enem letu listam po zapiskih in skušam strniti vtise iz končane planinske šole 2013/14. Saj ne da bi vse skupaj trajalo tako dolgo, a najbrž je prav, da se z Božičkovo kapo na glavi na vse skupaj ozrem iz določene časovne oddaljenosti.

Začelo nas je enajst, ki smo se 8. 11. 2013 vsak s svojimi cilji in predstavami kar malo plašni, kot prvošolčki, pozno popoldne prvič dobili v društvenih prostorih. Vsaj jaz sem si od nekdanj želel v gore, a sem do njih čutil tudi določeno strahospoštovanje in se brez priprav in znanja tja sam sploh ne bi odpravil. Tako sem se že nekaj časa kot mačka okoli vrele kaše vrtel okoli Laure in Toneta, če in kdaj bo spet planinska šola v našem lepem kraju. In sem jo dočakal – drugo v devetih letih! Program je bil zastavljen zelo pedagoško in dosledno, kar ne preseneča glede na bogato učiteljsko kariero vodje in predavateljice večine poglavij.

Po uvodnih formalnostih in dogovorih smo na drugem srečanju začeli z vsebino o krovni organizaciji, Planinski zvezi Slovenije, ki je ravno praznovala 120 let obstoja. Najbolj ganljivo je bilo predavanje Marije Veble o vrednotah planinstva in etiki. Gospo sem dotlej poznal le z mestnih ulic. Pri svojih skoraj 90 letih je pokazala večjo čilost od mene, ki sem ob manj kot pol njenih letih planinsko šolo kombiniral le s službo in nekaj drugimi obveznostmi. Po osvojenih osnovah gibanja v planinskem okolju nas je potem v naslednjem srečanju Tončka Tokić poučila o prvi pomoči. Četrto skupno popoldne nam je spet popestrila gospa Marija, ki je govorila o gorsko reševalni službi in se celo potrudila s

preglednimi izvlečki. Z vso mladostno zagnanostjo in bogatim znanjem nas je o varstvu gorske narave ob slikah cvetja in drugega rastja poučila Katjuša Okrošek, varuhinja gorske narave. Z rekom »hribi vedno počakajo« nas je o nevarnostih v gorah nagovorila spet Danica Fux, med drugim smo se poučili še o osnovah vremenoslovja. Predavanje Toneta Hribarja o pripravah in izvedbi izleta v hribe in gore smo potem podkrepili s pohodom na Bohor, na katerem smo se kot sicer pestra skupina še bolj povezali. Ivan Tomše je v času moje edine odsotnosti govoril o planinski opremi in za tiste, ki smo manjkali, pustil še internetno povezavo z vsemi potrebnimi informacijami.

Ko smo si po novem letu voščili, nam je o dobri prehrani tudi za dolgo in kvalitetno življenje stran od gora obširno govorila Andreja Ogorevc, srečanje pa je zaključil Tone Hribar z lekcijami o tem, kako se znajti v gorah v zimskih razmerah. Že smo si zamišljali, kako se bomo v takem vremenu po skalah ustavljali s cepinom na napovedanem taboru na Komni, hkrati pa se v mislih pripravljali na skorajšnji izpit. Sledili sta še dve srečanju, kjer nam je predsednik PD Brežice Tone Jesenko predstavil bogato preteklost in plemenito poslanstvo Planinske zveze Slovenije, naša voditeljica, pravzaprav bi ji lahko rekli kar »razredničarka«, pa zaključila z geografijo in značilnostmi našega gorskega sveta.

S testnim in »zaresnim« izpitom se je teoretični del tudi zaključil. Veselje je bilo pogledati naše zadovoljne obraje, pa ne zaradi morebitne popustljivosti vodje planinske šole, pač pa zaradi resničnega znanja in truda,

ki smo ga pokazali, navkljub temu da marsikdo že desetletja ni opravil nobenega takega preverjanja znanja. 100 % uspeh vseh, ki smo vztrajali do konca, zato ni bil naključje.

Kakor smo se januarja bali odjuge na Komni, nam je načrte za zimski tabor potem zares prekrižal žled, ki je ravno v začetku februarja večino Slovenije vkoval v leden oklep. Na izletih smo se kasneje še družili glede na naš čas in možnosti, dokler ni po enem odlogu voditeljica postavila datuma za končni plezalni preskus po Gradiški turi. 28. septembra smo se tako v prekrasnem jesenskem vremenu pod vodstvom Toneta Hribarja odpravili na za večino prvo zahtevnejšo plezalno turo s klini in jeklenico. Zmogla je jo tudi najstarejša tečajnica in vsi naporji so bili poplačani z zadovoljstvom in večjim zaupanjem v lastne moči. Od medveda pri Abramcu je bilo še nekaj kilometrov do Nanosa, a pogumnih žensk to ni ustavilo. Žal razgled ni bil najboljši in tudi shladilo se je, a že je bila tu moška gorska taksi služba, ki je vse varno odpeljala v dolino in domov.

Za zaključek tako v letu 2015 preostane le še svečana podelitev priznanj na rednem občnem zboru društva. Sam sem z izvedbo več kot zadovoljen in pestra paleta predavateljev vsaj treh generacij ni pustila nikogar ravnodušnega. Na tradicionalnem nočnem pohodu na

Cirnik sva se s Tonetom pogovarjala o programu pohodov in novih ciljih za 2015. Zase s pogledom nazaj vsekakor lahko rečem, da sem to svoje prvo leto planinstva zaradi nekaj omejitev po številu opravljenih pohodov »končal s popravnim izpitom«. A nadaljujem z upanjem na boljši izplen v novem letu. Naj bo srečno, uspešno in zdravo, sploh za tiste, ki so volontersko, pač v duhu planinstva, omogočili, da smo tisti, ki smo do konca vztrajali in zaključili planinsko šolo za odrasle, postali boljši in samozavestnejši planinci!

Ko stopimo v gorsko naravo, je to najprej odklop od vsakodnevnih, velikokrat banalnih problemov, lepota narave in neposreden stik z njo pa naše misli popeljeta na plemenitejšo raven.

Zima na Poreznu, foto Matej Petrič

KORAKI V TIŠINI

Rudi Mlinar

Človek naredi nešteto korakov, ne da bi si jih vsaj približno zapomnil ali ohranil v spominu. Zgodi pa se, da se mu nekateri vrežejo globoko v podzavest, tako da jih leta dolgo ne pozabi in se jih vedno znova in znova spominja.

Če bi ga kdo vprašal, katere so te stopinje, kateri so ti koraki, bi mu z lahkoto odgovoril: *To so sledi, ki so jih naredili moji težki planinski čevlji, sledi, ki so se že davno izgubile med sivimi skalami, na gorskih jasadah, v pesku melišč in na skalnatih brezpotjih, niso pa se še izbrisale iz mojega spomina.*

Ura v bližnjem zvoniku odbije štiri.

Nemir, ki ždi v njem, mu ne da spati, čeprav se dobro zaveda, da bo naslednjo noč v kateri od prezasedenih planinskih koč še kako potreboval to uro spanja, ki jo je sedaj zapravil. Toda pomagati si ne more, tako je vedno, kadar se odpravlja v hribe. Zato mu nikoli ni treba čakati, da bi ga zbudila budilka.

Vstane, se hitro obleče in še enkrat premisli, ali je v njegovem zajetnem nahrbtniku res vse, kar bo potreboval na poti. Večkrat stopi k njemu in ga potežka. Zavzdihne ob misli, kako ga bodo naramnice nekje v strmini neusmiljeno rezale v ramena. Najraje bi ga odprl in vzel iz njega nekaj najtežjih stvari, a ve, da si tega ne sme privoščiti. Morebiti bo na koncu, ko se bo vrnil, res ugotovil, da tega ali onega sploh ni potreboval, se bo pa ob tem spomnil tudi prihodov domov, ko je še kako bridko obžaloval, ker v nahrbtniku ni bilo tega ali onega.

Čevlji so na nogah. Nahrbtnik se nasloni na hrbet, še pogled na uro in skozi okno... Nad temnimi obronki hribov v daljavi že rdi jutranja zarja.

Utrujen, a srečen, da je osvojil vrh, se vrača. Sonce visi nizko nad nazobčanimi vrhovi in ga resno opominja, da bo moral pohiteti, če hoče še pred temo priti v dolino.

Da sem se moral tako dolgo zamuditi na vrhu, pomisli skoraj nejevoljen, ampak splačalo se je. Steza vijuga med ruševjem, na nekaterih mestih se prav nesramno strmo spusti čez kakšen skalni prag, a njegove mlade noge so vajene takih preprek. Kot mlad kozliček skače čeznje in na trenutke bi najraje zavriskal, a zaradi spoštovanja tišine to misel opusti.

Boš, boš, prišel boš pravočasno, škrta kamenje pod nogami ... Ob stezi, na blazini gorskega cvetja sedi mlado dekle. Zdrvel bi mimo, če ne bi opazil v njenih očeh solz. Nahrbtnik mu poskoči na ramenih, tako sunkovito se ustavi.

»Pozdravljena, je kaj narobe?«

Seveda je, ugotovi, še preden mu lahko odgovori. Opazi, da ima sezut čevlji.

»Nerodno sem stopila,« mu pojasni in se skuša nasmehnuti.

»Pokaži!«

Vrže nahrbtnik z ramen in poklekne ter si ogleda nogo. Previdno jo prime za nart, a razen rahle otekline z nogo na srečo ni nič narobe. Iz izkušenj pa ve, da zna tak zvin še kako boleti, in ve tudi, da s tako nogo nikakor ne bo mogla pred temo priti v dolino, do bližnje kočje prav tako ne.

»Te boli?« vpraša, kar sicer že ve, in pogleda okoli sebe. V bližini raste nekaj košatih, nizkih smrek, ki se ožarjene od večernega sonca skrivnostno spogledujejo z ruševjem, skozi katerega je speljana steza. Zadnji je zapustil vrh, zato ve, da za njim ne bo nikogar.

Odveže nahrbtnik. »Imam borove tablete, naredila bova obkladek, nogo povezala, potem pa ...« Saj res, kaj bo potem? Tri smreke ju sprejmejo pod svoje košate krošnje...

Za poročno potovanje si ne izbereta Kanarskih otokov, še Portoroža ne. Izbereta vrh, pod katerim sta se srečala. Ko objeta stojita na vrhu gore, se njuna pogleda ne potepata po širjavah, ki se jima odstirajo vsenaokrog, ampak iščeta drug drugega. Rahel veter kodra njene pšenične lase in se igra z njenim nasmehom.

»Kaj misliš, ali one tri smreke tam spodaj še rastejo?« ga vpraša.

»Prav gotovo,« je prepričan, »sicer pa lahko greva pogledat.«

Poljubi ga in reče: »Greval!«

Tako tudi storita. Znova ju tri smreke sprejmejo pod svoje košate krošnje, kot prvič, a vendar drugače.

Nista več sama. Krotita sina, ki jima na planinskih poteh venomer uhaja naprej. Radoveden je, venomer ju nekaj sprašuje.

»Kam se pa pride po tej poti? kateri vrh je pa tisti? Kako se pa reče tej roži?

Ali bomo že kmalu na vrhu?»

Odgovarjata mu enkrat eden, drugič drugi. Srečni so in radi se imajo.

Skrivaj se včasih primeta za roke, ko sin to opazi, jima je nerodno. Smeji se jima in pohiti naprej. Na ovinku steze se ustavi in pokaže na tri košate smreke v bližini.

»Poglejta, kako so lepe, grem lahko k njim?»

Spogledata se in z nasmehom pokimata.

»Pridita, tukaj je tako lepo!« ju kliče.

Nič ne rečeta, le spogledata se. Njej po licu spolzi solza. On jo prestreže s poljubom.

Znova sta sama. Sin nima več časa, da bi hodil z njima. Drugačne poti hodi.

Njun korak je počasnejši. Oči se skrivajo za očali, želja videti, hoditi, uživati v čistem zraku gorskih višin pa je še vedno prisotna. Ob stezi cvetijo murke, ruševje se sklanja k njima, v bližini se oglašča neka ptica. Zdaj bi jih že morala videti ... Obstaneta.

»Je to tukaj?» vpraša ona.

On pokima. »Tukaj je.«

»Ampak, saj...«

»Vidim, niso več tri, samo še dve kljubujeta, a tudi tema dvema čas ne bo prizanesel,« ji pojasni in jo stisne k sebi. Tokrat solza, ki ji spolzi iz očesa, ni solza sreče, ampak solza žalosti, ki se je ne da zaustaviti s poljubom.

Stoji ob njenem grobu in v rokah mu trepeče šopek gorskega cvetja. Previdno se skloni in ga položi na temno marmorno ploščo.

»Rad bi ti povedal,« reče, zavzdihne ter si gre z roko preko oči.

»Rad bi ti povedal, da stoji, tam gori, na najjni planini, samo še ena smreka, a tudi ta je že vsa okleščena od viharjev in strel.«

Počasi se zravna.

»Najbrž sem bil zadnjič tam,« ji potoži.

Vedno, kadar je lepo, jasno vreme in se daleč vidi, pride s palico v tresočih rokah v zadnje nadstropje doma in obstoji ob oknu na koncu hodnika. Sedaj že vedo, kje ga morajo iskati.

»Le kaj vidite skozi to okno takega, česar ne bi mogli videti skozi svoje okno spodaj?« se jezi strežnica, ko pride do njega. »Pridite, kosilo je na mizi!«

»Samo še trenutek,« reče in si z robčkom čisti očala, »samo še trenutek ...«

Nadene si očala in skozi rahlo meglico utrujenih oči bolj sluti kot vidi v daljavi, nad zelenečimi smrekami bližnjega hriba, oddaljeni vrh gore, ožarjen od sonca.

In vidi stezo, pogreznjeno v zelenje ruševja, vidi izluzane kamne, po katerih je drsalo že tisoče korakov, in vidi, kako se nedaleč od steze dviguje okleščeno deblo na pol podrte smreke.

»Pridite že, ne morem vas čakati celo večnost!«

Večnost, večnost ... pomisli in ji počasi sledi.

Človek naredi nešteto korakov, ne da bi si jih vsaj približno zapomnil ali ohranil v spominu. Med njimi pa je vendar nekaj takih, ki izginejo z zadnjo iskrico življenja.

To so koraki v tišini.

28. POHOD PO POTEH BREŽIŠKE ČETE

Besedilo in foto: Matej Petrič

25. oktobra 2014 je v Sromljah potekala spominska slovesnost v čast padlim borcem Brežiške čete. Pripravili so jo Športna zveza Brežice, Združenje borcev za vrednote NOB Brežice, Krajevna skupnost Sromlje in Planinsko društvo Brežice. Po končanem kulturnem programu so se pohodniki podali na 38. pohod Po poteh Brežiške čete. Ustavili so se pri obnovljenem spomeniku pobitim domačinom na pragu svobode, maja 1945. Od tam naprej so nadaljevali po dobro označeni poti, za kar so zaslužni markacisti PD Brežice. Na vrhu Drenovca so se okrepčali in se odločili med daljšo ali krajšo progo. Med udeleženci je bilo zaznati veliko pozitivne energije in dobre volje. Na koncu pohoda jih je čakal partizanski golaž.

21. NOČNI POHOD NA VELIKI CIRNIK

Tone Jesenko

20. decembra 2014 smo uspešno izvedli tradicionalni nočni pohod članov in drugih ljubiteljev hoje na Veliki Cirnik, 621 m. Z izhodišča pri Gostilni Les na Čatežu ob Savi smo se ob svetlobi svetilk povzpeli do cerkvice sv. Vida na Šentvidu, od koder je bil izjemen pogled na razsvetljene Brežice. Sledil je spust do Žejnega, kjer so nam v zidanici našega člana Romana Ozimca postregli s čajem. Ja, prav smo napisali: s čajem. Seveda pa ni manjkala tudi tista tekočina, ki ji je zidanica namenjena. Pot smo nadaljevali »po belih pikah« do vrha Velikega Cirnika. Marjan Rován, Rudi Kelenc in Andrej Deržič so pripravili taborni ogenj in nam ob njem ponudili vroč napitek in prigrizek. Pri bivaku se je ob ognju nadaljevalo druženje planincev.

Pohoda so se udeležili predvsem člani domačega planinskega društva. Pohodnikov tokrat res ni očarala zimska pokrajina, a so bili na vsej poti deležni izjemno čistih prizorov osvetljenih vasi in zaselkov pod Gorjanci. Skupno 20 zadovoljnih planincev sta vodila vodnika PZS Tine Vimpolšek in Jože Patty, celotno pot so prehodili v petih urah.

Foto Meho Tokić

Pred odhodom, foto Veljo Jukič

9. POHOD PO POTI SLOVENSKEGA TOLARJA

Tone Jesenko

Planinsko društvo Brežice je 10. januarja 2015 izvedlo že 9. tradicionalni pohod z Osredka k spomeniku slovenskega tolarja na Velikem vrhu. Tolar je bil edini povsem slovenski denar, vidno znamenje osamosvojitve Slovenije in slovenski državni ponos. Brežiški planinci smo obeležje postavili, ko se je 1. 1. 2007 tolar umaknil evru. Letošnja udeležba na drugo januarsko soboto je bila kar velika, saj smo organizatorji zabeležili preko 140 planincev, ki so prišli na pohod iz bližnje in daljne okolice. Samo iz PD Škofja Loka je prišlo 48 planincev. Precej pohodnikov je bilo tudi iz drugih planinskih društev: iz Trbovelj, Slovenj Gradca, Velenja, Kranja in celo iz Zagreba in Samobora. Tudi domačini z Osredka in Preske so se pohoda, kot vedno, udeležili v velikem številu.

Po uvodnem nagovoru predsednika PD Brežice Toneta Jesenka, v katerem je orisal čas, preden je slovenski tolar odšel v zgodovino, nas je pot vodila najprej do Preskarjevega mlina v dolini Rakonce. Tam je leta 1942 padlo 19 partizanov. Mlin sta Krajevna skupnost Osredok in Občina Kozje v letu 2014 obnovili in mlinsko kolo se spet vrti. Nadaljevali smo do Doma krajanov na Osredku, kjer so pohodnike pričakale s pecivom, čajem in kuhanim vinom obložene mize, kar so pripravile domačinke Osredka. V čast in veselje nam je bilo, da se nam je na tem pohodu pridružila ob prejšnjem županu Andreju Kocmanu tudi nova županja občine Kozje gospa Milena Kranjc, ki je pohodnikom namenila prijazne misli. Zaploskali smo še nagovoru predsednice KS Osredok Alenke Kunej. Sledil je vzpon na 701 m visoki Veliki vrh do spomenika slovenskemu tolarju, od tam pa spust na Presko ter čez Pusti vrh nazaj na izhodišče. Dan je bil poleg pohodništva namenjen še družabnemu srečanju. Na Osredku se je v pozno popoldne nadaljevalo prijateljsko druženje.

Vsakoletni pohod je pravi praznik ne le za Planinsko društvo Brežice, ampak vsako leto vse bolj tudi za krajanje Osredka, ki so že od prvega srečanja vzpostavili pristno sodelovanje s PD Brežice. Je pa to istočasno tudi zelo delaven dan za številne prostovoljce PD Brežice, ki poskrbijo, da ta del Kozjanskega predstavimo vsem udeležencem kot območje gostoljubnih in prijaznih ljudi ter neokrnjene narave.

Levo županja Občine Kozje Milena Kranjc, desno predsednica KS Osredok Alenka Kunej, vse foto Meho Tokić

NARAVOVARSTVENI NADZOR

Dušan Klenovšek

Človek ves čas svojega bivanja posega v Naravo. Zaradi naraščajočega števila ljudi, izboljševanja življenjskega standarda in vse »mogočnejše« tehnike so danes ti posegi še večji. Pred tisočletji je človek v naravi iskal rastlinsko in živalsko hrano, nato si je del narave spremenil v obdelovalne površine. Kasneje so se posegi skokovito povečevali zaradi izkoriščanja naravnih virov, gradnje prometnic, širitve urbanizacije ...

Danes tako rekoč ni več koticčka na Zemlji, na katerem človek ne bi uveljavljal svojih interesov in puščal okoljskih posledic. Celo morske ptice na otokih sredi Pacifika umirajo zaradi zaužite plastike. Mnoge vrste tako rastlin kot živali so posledično že izumrle, mnoge vrste so na pragu izumrtja ali jim to grozi na daljši rok. Da s svojimi dejanji ne bi povzročili njihovega dokončnega izumrtja, smo mnoge vrste zavarovali, ali pa smo zavarovali območja, kjer imajo še ugodne razmere za dolgoročno preživetje. Vendar je zavarovanje le črna črka na papirju – ogrožene vrste za preživetje nujno potrebujejo pomoč. Tudi v obliki nadzora nad človeškimi dejavnostmi v naravi.

V regijskem Kozjanskem parku se s tem ukvarjamo poklicno, člani planinskih društev pa v prostem času. Oboje je za ogrožene vrste enako pomembno. Z naravovarstvenimi nadzorniki se planinci srečajo običajno v Triglavskem narodnem parku in v parku Škocjanske jame, saj mnoga druga zavarovana območja še nimajo vzpostavljenega tovrstnega nadzora. V Kozjanskem parku upamo, da bomo v letu 2015 uspeli dokončati še drugi del usposabljanja (v letu 2014 so bili opravljeni izpiti za prekrškovni organ) ter vzpostaviti uradni nadzor z uniformiranimi nadzorniki. Znotraj številnih planinskih društev obstajajo odbori za varstvo narave, v mnogih društvih oživljajo nekoč že zelo poznano in priznano gorsko stražo. Vse več pa je tudi t.i. varuhov gorske narave, ki si na tečajih pridobijo veliko potrebnega znanja za delo v društvu in na terenu. Letos je doživel nekaj sprememb tudi za naravovarstvo najpomembnejši predpis – Zakon o ohranjanju narave. Med drugim so se spremenile npr. vsebine zakona v členih, namenjenih naravovarstvenemu nadzoru. Prenehati je veljala tudi Uredba o prepovedi vožnje v naravnem okolju, saj so jo nadomestili člani v zakonu, ki so pogoje za tako vožnjo še bolj zaostri.

Pa je nadzor res potreben? Kaj ne morejo tega opravljati pristojni okoljski inšpektorji? Na primeru t.i. lova na rastline (plant huntinga) sem tudi sam v preteklem letu spoznal, da je nadzor pomanjkljiv in potreben. V marčevski številki Planinskega vestnika sem pisal o primeru podjetnega Angleža, ki pri nas nezakonito nabira semena

zavarovanih vrst (telohi, zvončki). V svoji vrtnariji vzgaja rastline in povsem legalno prodaja potomce temnoškr-latnega teloha iz okolice Podsrede po skoraj 10 funtov. Medijsko podprta akcija prijave na inšpektorat je sicer sprožila postopek, a problem so postali dokazi. Hvaljenje v časopisu in družbenem omrežju ni zadoščalo, nihče pa ga, žal, ni ujel na delu.

In tu so možnosti, da našim zavarovanim vrstam rastlin, gliv in živali pomagamo. Zaposleni v parku in planinci se veliko zadržujemo na terenu in je zato verjetnost opažanja nedovoljenih posegov toliko večja. Kaj narediti ob taki priložnosti? Najbolj učinkovito je stopiti do storilca in ga opozoriti na nedopustnost takega početja. Seveda se takoj pojavijo pomisleki: saj me ne bo upošteval, lahko me celo fizično napade in podobno. Povsem razumljivo je, da bi ob takih pomislekih raje pogledal v stran in slabe volje nadaljeval svojo pot. Ampak ne! Svetujem, da skušamo biti pravi planinci z zdravim odnosom do narave in ukrepati. Če ni poguma za pristop, pa še vedno lahko zadevo dokumentiramo in sporočimo pristojnim. Saj imamo tako rekoč že vsi s seboj digitalne fotoaparate ali telefone s fotoaparatom – naredimo nekaj posnetkov ali celo filmček ter ga posredujemo društvenemu varuhu gorske narave ali zaposlenim v parku. Vsak tovrstni primer se potem hitro ustrezno obravnava, pa tudi v javnosti se o primeru razve in potencialnim bodočim kršiteljem da vedeti, da ljudem ni vseeno, da želimo ljudje naravo ohraniti. Že zato, ker imajo vse vrste enako pravico preživetja kot človek. In noben kupček evrov ne pretehta pravice po preživetju arnike, kosca, rogača ali katerega koli drugega bitja.

Arnica montana, foto Dušan Klenovšek

UTRINKA Z DVEH AKCIJ

Meho Tokić

Člani Planinskega društva Brežice razen druženja in skrbi za svoje zdravje, poskrbijo tudi za čisto okolje. Tako so kot vsako leto v sklopu pohoda po Brežiški poti izvedli čistilno akcijo od Čateža ob Savi prek Šentvida, Žejnega, Sobenje vasi na Goli Cirknik in nazaj čez Globočice pa Mrzlavo vas do Čateža.

Akcija je v celoti uspela in najboljša ugotovitev je bila: nismo nabrali veliko smeti, ker jih ni bilo! Ponavlja se zgodba, da je še vedno največja onesnaženost okrog naseelij, same planinske poti so zadovoljivo čiste. Ohranjanje čiste narave torej le prihaja v zavest ljudi.

To so ugotovili tudi udeleženci pohoda po Brežiški poti. V nedeljo se je na tradicionalnem in hkrati jubilejnem 30. pohodu zbralo 95 udeležencev. Prišli so iz raznih slovenskih planinskih društev in društev iz sosednje Hrvaške. V lepem vremenu so udeleženci pohoda uživali v lepoti in urejenosti tega dela Slovenije, v naravi, ki se je začela zbujati. Na najvišji točki pohoda, na Velikem Cirkniku, so člani PD Brežice presenetili udeležence s toplim čajem.

»Vidimo se na 31. pohodu,« je odmevalo na koncu poti na Čatežu.

Množičnost obiska v gorah, sodoben promet in druge oblike civilizacije vedno bolj ogrožajo prvobitnost gorskega sveta. Skrb za varstvo narave in okolja je zato ena temeljnih dolžnosti planinca. Poleg splošnega varstva narave in okolja je planinec še posebej dolžan, da skrbi za varstvo tistega dela narave, ki je neposredno ali posredno povezan s planinstvom.

Planinec z osebnim zgledom in ravnanjem skrbi za ohranjanje gorskega okolja tako, da ne odmetava odpadkov, ne povzroča hrupa, ne proži kamenja, ne kuri ognja v gozdu ali njegovi bližini in ne uničuje cvetja, ne glede na to, ali je zaščiteno ali ni. Tudi ne dela škode na planinskih pašnikih, objektih in nasadih.

Iz Častnega kodeksa PZS

Jutranji pogled, foto Hrvoje Oršanič

ZINKI ROŽMAN V SPOMIN

1951 – 2014

Komaj tri leta je od takrat, ko se je Zinka Rožman prvič pridružila torkarjem. Bilo je 3. januarja 2012, šli smo na Špiček. Od takrat je bila naša članica, redna pohodnica in prijateljica. Z nami je delila sončne, deževne in zasnežene torke. Rada. V letu 2013 ni izostala niti enkrat, zato smo ji na zaključnem srečanju podelili naš prestižni naslov NAJPOHODNICA – 1. MESTO.

Spomin na našo Zinko smo počastili na vrhu bohorskega slapa Bojanca. Še danes ne moremo verjeti, da je ni več med nami, saj so bile njene noge vedno lahke, nihče ni opazil pri njej nobenih težav. Smo pa vsi opazili, da je dobra, močna in odločna ženska, ki vedno ve, kaj hoče. Z vso ljubeznijo je obdelovala zemljo, vinograd, z ljubeznijo je skrbela za živali in dom. Svojo družino je zapustila povsem nepričakovano. Tudi nas je pretresel njen odhod. Ostajajo prijetne misli na čas, ko je bila z nami na torkarskih planinskih poteh.

Jožica Srpič

ZINKI

Vlado Ajlec

Vetrič z gore maje veje,
ptiček poje in korake šteje,
šteje, šteje, a tvojih ni,
mu drobna solza kane iz oči.

Ne bo več sonca in neba modrine,
ne pogleda z gore na doline,
ne šumenja bistrega potoka,
palice ne bo več prijela tvoja roka.

Le spomin na tebe, Zinka, bo ostal,
in naš zadnji planinski pozdrav.
Sedaj, ko lipa bo cvetela,
te slovenska zemlja bo sprejela.

NOVOSTI PRI ČLANARINI

Povzetek iz daljšega članka v Planinskem vestniku - Tone Jesenko, predsednik Odbora za članstvo pri PZS

V naslednjem triletnem obdobju, torej od 2015–2018, bodo v članarini PZS veljale nekatere novosti, bistveni sta: zavarovanje za stroške reševanja v tujini s 24-urno asistenco in

zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini za vse kategorije članstva PZS. Za člane A+ velja kritje za ves svet, za vse ostale kategorije članstva pa v Evropi in Turčiji.

Zakaj naj bi se obiskovalec gora včlanil v planinsko društvo in s tem v PZS, katere prednosti ima?

Zavarovanje je le ena od ugodnostih, ki jih zagotavlja planinska organizacija svojim članom. Nudi jim tudi popust pri prenočevanju v slovenskih in mnogih tujih planinskih kočah, različne popuste pri nakupu planinskih edicij in opreme, pri vstopnini v planinski muzej ...

So kake spremembe glede kategorij planinske članarine?

Ni sprememb, ostajajo vse dosedanje kategorije: A+, A, B,

B1 (upokojeanci – starejši od 65 let), S + Š (srednješolci in študenti), P + O (predšolski in osnovnošolski otroci) in OPP (osebe s posebnimi potrebami).

Za katere planinske dejavnosti, katere zavarovalne pri-mere in za kakšne zneske bodo člani zavarovani v po-sameznih kategorijah članarine?

Nezgodno zavarovanje za vse člane je krito za ves svet! V okviru zavarovanja stroškov reševanja za tujino imajo člani A+ zagotovljeno kritje za cel svet, za ostale kategorije članov pa je območje kritja omejeno na Evropo in Turčijo, brez Slovenije. Enako velja tudi v okviru zavarovanja odgovornosti. Poleg ostalih določil, ki so podrobneje opredeljena v navodilih PZS, je zavarovalno jamstvo podano v času opravljanja planinskih dejavnosti.

Da bi bil odgovor čim bolj natančen, si oglejmo tabelo.

Nezgodno zavarovanje članov

Zavarovalne vsote (EUR)				
Zavarovalno kritje	Člani A+	Člani A	Člani B, B1, S + Š	Člani P + O
Nezgodna smrt	25.000	15.000	5.500	*
Invalidnost	75.000	50.000	8.500	8.500
Območje kritja	svet	svet	svet	svet

* Zakonodaja ne dopušča zavarovanja otrok do 15. leta za nezgodno smrt, imajo pa zavarovano kritje pogrebnih stroškov do višine 1500 EUR.

Stroški reševanja v gorah

Zavarovalne vsote (EUR)				
Zavarovalno kritje	Člani A+	Člani A	Člani B, B1, S + Š	Člani P + O
Stroški reševanja	25.000	15.000	3.000	3.000
Zdravstvena asistenca za tujino	10.000	10.000	3.000	3.000
Območje kritja	Ves svet, razen Slovenije	Evropa in Turčija, razen Slovenije	Evropa in Turčija, razen Slovenije	Evropa in Turčija, razen Slovenije

V okviru zdravstvene asistencije za tujino se krijejo tudi stroški vračila poškodovanega v Slovenijo v okviru zavarovalne vsote za posamezno kategorijo članstva. Kritje je podano za stroške reševanja do nadmorske višine 6500 m, pri alpinizmu in športnem plezanju pa do višine 5000 m.

Katere članarine se povečujejo?

B članarina se poveča z 22 na 25 EUR

B 1 s 16,5 na 18,5 EUR

S + Š s 14 na 16 EUR in

P + O ter OPP s 6 na 7 EUR.

Višini članarin A+ in A ostaneta enaki.

Vsak član s plačilom članarine izraža pripadnost planinski organizaciji in podpira različne dejavnosti, ki jih slovenski planinci izvajamo v korist vseh ljubiteljev gora. Med temi velja izpostaviti več kot 5000 različnih aktivnosti planinskih društev letno, skrb za urejenost mreže 9882 km planinskih poti, ekološko in energetsko sanacijo planinskih koč, projekte s področja preventivne dejavnosti in še kaj.

Ali bodo člani zavarovani za vse pohode in na vseh planinskih poteh – od izhodišča do sestopne točke? Tudi če ne gredo s planinskim društvom, ampak sami oz. s prijatelji?

Zavarovalno jamstvo je omejeno izključno na izvajanje planinske dejavnosti, torej od izhodišča ture do sestopne točke ne glede na to, ali gredo s planinskim društvom, sami ali s prijatelji.

Za katere planinske dejavnosti zavarovanje v gorah ne bo veljalo?

Zavarovalno kritje ne velja za: alpinizem in športno plezanje brez dodatnega varovanja – solo plezanje nad IV. stopnjo po UIAA lestvici (plezanje posameznika brez varovanja), urbano plezanje (po urbanih objektih, plezanje po drevesih itd.), člane alpinističnih odprav, ki pa se lahko zavarujejo pod posebnimi pogoji, tekmovanja, razen kadar je to posebej dogovorjeno in zavarovano pod posebnimi pogoji, izključena je obveznost zavarovalnice za nezgode, ki nastanejo pri tekmovalnem turnem smučanju in *heliskiingu*, v turno kolesarstvo ne sodijo zvrsti gorskega kolesarjenja, kot so spust, *downhill*, *freeride* ter druge adrenalinske dejavnosti s kolesi.

Kakšna razlika bo sedaj med članarinami kategorij B, A, A+ (npr. razliko med B in A je včasih predstavljal tudi *Planinski vestnik*)?

Planinski vestnik ni več vključen v članarini A+ in A. Razlika med članarino A in B je sedaj glede nezgodnega zavarovanja, stroškov reševanja in zavarovanja osebne odgovornosti le v višini zavarovalne vsote. Za tiste posameznike, ki so bili do sedaj člani A PZS predvsem zaradi ugodnejše naročnine na *Planinski vestnik*, je s članskim popustom pri naročnini zagotovljeno, da bo v prihodnje kombinacija članarine B in naročnine na PV s članskim popustom cenovno celo malenkost nižja, kot je dosedanja

članarina A (25 EUR + 29,25 EUR = 54,25 EUR, višina članarine A pa je 55 EUR).

Kdaj se lahko uveljavlja družinski popust?

Družinski popust ostaja enak, torej 20 % pri članarinah B, S + Š, P + O in OPP. Pri A in A+ imajo člani popust enak nominalni višini popusta B članov (5 €). Člani B1 niso upravičeni do družinskega popusta. **Do družinskega popusta so upravičene družine, ki plačajo članarino za vse družinske člane sočasno.** Za družinske člane se štejejo poleg staršev še mladi do vključno 26. leta, ki niso zaposleni ali so brez lastnih dohodkov, ter osebe, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost (OPP) in so člani družine. Za družino se štejeta tudi mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom. Razen enostarševskih družin je do družinskega popusta upravičena družina, ko se včlanita oba starša in vsi otroci!

V članarini je vključen tudi popust pri spanju v planinskih kočah. Vse do 2014 je ta popust znašal 50 %. V letu 2014 pa je prišlo do spremembe, kjer so člani imeli pri spanju v planinskih kočah I. kategorije v sobah z 1 do 4 posteljami le 30 % popust. Ali ste uspeli v novi članarini ponovno zagotoviti 50 % popust pri spanju v planinskih kočah?

V letu 2014 so bile sprejete določene spremembe najvišjih cen prenočevanja v planinskih kočah v Sloveniji in ena izmed pomembnejših novosti je bila, da se je na predlog nekaterih planinskih društev zmanjšal popust za prenočevanje v manjših sobah, a samo v planinskih kočah prve kategorije oz. v visokogorju. Glavni argument predlagateljev te spremembe je bil, da so planinske kočice v visokogorju s cenami prenočevanja v sobah za nečlane planinske organizacije nekonkurenčne drugim ponudnikom prenočevanja v gorskem svetu. Zato ni bil samo zmanjšan popust za prenočevanje, ampak se je znižala tudi osnovna cena prenočevanja, zato naj bi bil dvig cen prenočevanja za člane manjši, kot bi bil brez tega. Žal pa so nekatera društva, ki upravljajo planinske kočice v visokogorju, v cenikih prenočevanj upoštevala samo znižan popust za člane, ne pa tudi znižane polne cene.

V katerih državah bo veljal popust za spanje v planinskih kočah v naslednjem obdobju?

PZS je vključena v sporazumu o reciprociteti, ki članom PZS omogoča prenočevanje v planinskih kočah v Alpah po enakih cenah, kot veljajo za člane planinskih organizacij, ki upravljajo s temi kočami. Seveda velja enako pravilo za člane v sporazum vključenih tujih planinskih organizacij za prenočevanje v slovenskih planinskih kočah. Popust v tujini je od 10 pa vse do 60 %, odvisno od države in kategorije planinske kočice. Poleg tega pa ima PZS še dva bilateralna sporazuma o medsebojnem priznavanju popustov pri prenočevanju, in sicer s Hrvaško

planinsko zvezo (HPS) ter z Avstrijskim turističnim klubom (ÖTK).

Kaj naj naredijo člani, če jim v tujini ne priznajo popusta v planinski koči, ki pripada planinski organizaciji, s katero imamo sklenjen dogovor o reciprociteti?

Če v planinski koči v tujini, ki je vključena v sporazum o reciprociteti ali katerega od bilateralnih sporazumov, članu PZS z veljavno članarino ne bodo priznali enakega popusta, kot velja za člane matične organizacije, potem naj član shrani račun in ga po vrnitvi skupaj z opisom dogodka posreduje PZS. Na tej podlagi najprej preverimo upravičenost do popusta, saj moramo upoštevati, da je v Evropi kar nekaj zasebnih planinskih koč, ki niso dolžne dajati ugodnosti članom planinskih organizacij. V primeru, da je pritožba upravičena, posredujemo taki tuji planinski organizaciji uradno pritožbo skupaj z vso dokazno dokumentacijo in če se pritožbi ugodi, potem prejme član povrnjeno razliko v ceni, osebje koč, ki ni spoštovalo dogovorov, pa se na to posebej opozori.

Danes je sicer najlažje biti nečlan. Slehernemu so, ne glede na članstvo v planinski organizaciji, na voljo označene in urejene planinske poti, obnovljene planinske kočice in bivaki, ki sestavljajo planinsko omrežje. Vsakemu so na voljo tudi vodniška in strokovna literatura, zemljevidi idr. Tako se mnogi radi „šlepajo“ na račun predanega planinskega članstva.

Zakaj PZS priporoča, naj zavarovanci plačajo članarino pred 31. 12. 2014?

Asistenca se uvaja z novim letom 2015. Zato morajo vsi, ki si želijo zagotoviti 24-urno asistenco za reševanje v

tujih gorah in zdravstveno asistenco v tujini že od 1. 1. 2015, plačati članarino do 31. 12. 2014. Sicer članom priporočamo, da plačajo članarino pred 31. 1. 2015 zaradi neprekinjenega zavarovanja.

Ali bomo v letu 2015 še vedno plačevali dve članarini, če bomo člani dveh PD?

Da. Glede vprašanja „dvojnih“ članov ni sprememb. Po vzpostavljeni centralni evidenci članstva smo ugotovili, da je 194 članov, ki so člani dveh ali celo treh PD.

Kakšne ukrepe bo uvedla PZS za ohranitev PV v takem obsegu in obliki?

Doslej smo izpostavili kar nekaj ukrepov, npr.: uvede se poseben 25 % popust pri naročnini na *Planinski vestnik* za vse člane PZS; PZS iz lastnega deleža članarine zagotavlja za delovanje *Planinskega vestnika* razliko od polne naročnine do zmanjšane članske naročnine. Tako je zagotovljena polna vrednost vsake naročnine PV; s 1. 1. 2015 se povišata letna naročnina na PV (39 EUR) in cena v prosti prodaji (3,9 EUR); izvedli bomo obsežno promocijsko akcijo za nove naročnike PV; pozvali bomo vodstva PD, da za člane vodstva društva in strokovne kadre, ki delo opravljajo prostovoljno, zagotovijo naročnino na PV; pričakujemo tudi racionalizacijo poslovanja PV.

Več o novostih pri članarini lahko preberete v *Planinskem vestniku* št. 12 /2014 ali na spletni strani PZS:

www.pzs.si

PLANINCI IN SLOVENSKA VOJSKA

Kadar zaslišimo planinci v gorah hrup helikopterja, nas najpogosteje stisne v prsih ob misli, da se je komu zgodilo kaj hudega in ga hitijo reševati s težko dostopnega terena. Pogosto gre za helikopter z oznako Slovenske vojske. Navajamo nekaj podatkov:

- V sistem zaščite, reševanja in pomoči civilnemu prebivalstvu v naravnih in drugih nesrečah je vključena tudi 151. helikopterska eskadrilja, ki tesno sodeluje tudi s Planinsko zvezo Slovenije, za katero opravlja oskrbovanje planinskih domov, prevoz planincev in še kaj.
- Skrbi tudi za iskanje in reševanje ponesrečencev v gorah, pri čemer sodeluje z Gorsko reševalno službo in ji tako omogoča najhitrejši dostop do težko prehodnih gorskih terenov.
- Helikopterji 151. helikopterske eskadrilje sodelujejo tudi z gasilci, za katere opravljajo opazovanje in javljanje pa tudi gašenje večjih požarov.
- Izvajajo stalne prevoze za Agencijo RS za okolje na Kredarico, prevažajo jamarje, arheologe, geografje in njihovo opremo na težko dostopne terene.
- Ekipa helikopterja Slovenske vojske je v letu 2014 poletela na pomoč 164-krat, od tega je 88-krat posredovala pri reševanjih v gorah in 76-krat nudila helikoptersko nujno medicinsko pomoč. Pri tem so prepeljali 176 poškodovanih ali obolelih, 370 reševalcev, 21 ton opreme za nudenje prve pomoči...
- Za potrebe medbolnišničnih prevozov, reševanja v gorah in v težko dosegljivih predelih je na vojaškem delu letališča Jožeta Pučnika na Brniku vsak dan pripravljen helikopter Bell 412. Opremljen je z elektromotornim vitlom, ki omogoča dvig poškodovancev in reševalcev, ter z osnovno opremo za oživljanje. Tričlanska posadka helikopterja in dežurna reševalna ekipa sta za polet pripravljena v 15 minutah.

Vir: Slovenska vojska

ŠENTVIŠKA STATISTIKA

Branko Kopinč je uredništvu PU spet postregel s šentviško statistiko. Ta »hišna gora« Brežičanov, okoličanov ter številnih turistov, ki pridejo v ta del Posavja, je vse bolj priljubljena. Statistika vpisov v knjigo v preddverju cerkvice sv. Vida pove, da je največ obiska od marca do avgusta, le za tri obiskovalce pred lanskim letom pa po številu pohodnikov prednjači leto 2012.

Število vpisanih obiskovalcev:

MESEC	2010	2011	2012	2013	2014
Januar	1538	2072	2884	1447	2190
Februar	1574	2270	1477	1029	1118
Marec	1619	1895	2753	1021	2864
April	2593	2444	2314	1924	2273
Maj	1478	2205	2473	2205	2322
Junij	1485	1565	1893	1697	1897
Julij	1729	1837	1966	1943	1995
Avgust	2244	2044	2354	2157	2530
September	1375	1953	1922	1664	1676
Oktober	1332	2087	1572	1957	2098
November	1248	1610	1419	1284	1799
December	1247	1598	1355	1669	1620
SKUPAJ	19 463	23 310	24 385	19 997	24 382

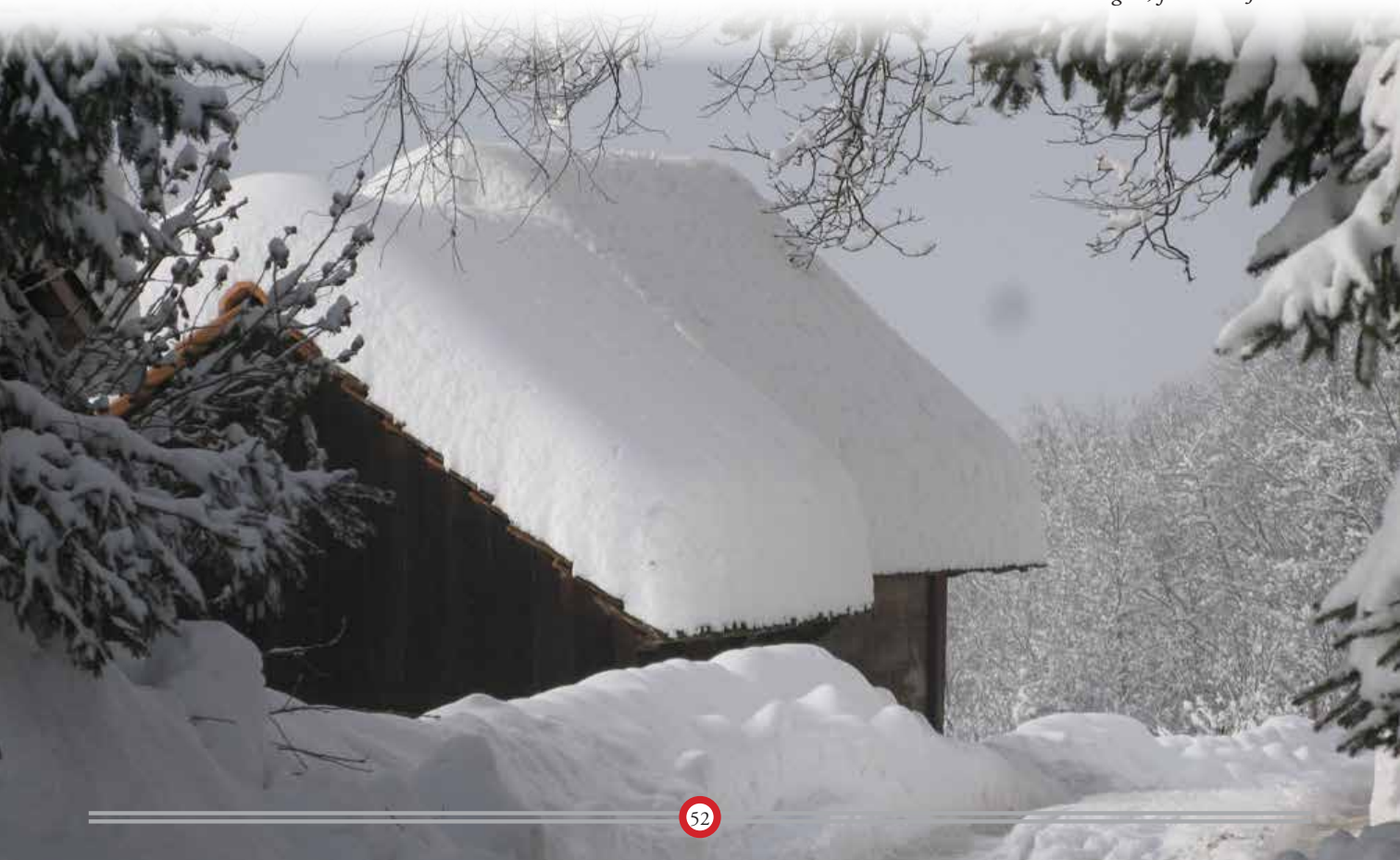
V letu 2014 so rekorderji :

Milan Cvetkovič in **Tone Kene**, ki imata vsak po **608 obiskov**, za njima pa je **Mimica Bratanič** s **330 obiski**.

Branko Kopinč, ki samoiniciativno vodi evidenco, nam je sporočil še tole: »Zaradi zdravstvenih težav od maja 2014 ne hodim na Šentvid. Nekateri posamezniki so zato namesto mene skrbeli za vpisne zvezke in vodili statistiko do konca leta, menjavali zvezke in vpisovali številke. Opazili smo, da si nekateri zvesti pohodniki ne vpišejo zaporedne številke poleg imena, celo vpisovati so se prenehali, pa jih prosim, naj to beležijo, saj mi tako olajšajo vodenje šentviške statistike.«

Branku želimo zdravja, da bo še naprej spremljal število obiskov te njemu in nam ljube brežiške znamenitosti.

Hram na Šentviški gori, foto Tone Jesenko

PROGRAM DRUŠTVENIH IZLETOV

JANUAR			
So 3. 1.	Novoletni pohod na Kum, 1220 m	F. Kržan, Vimpolšek	lahka snežna tura
Ne 4. 1.	Bohor, 982 m - srečanje posavskih planincev	Novak, Slovenec	lahka snežna tura
So 10. 1.	9. pohod Po poti slovenskega tolarja, 701 m	UO PD, Fux, Godler	lahka snežna tura
So 24. 1.	Trdinov vrh	Hribar, Rožman	lahka snežna tura
FEBRUAR			
Ne 1. 2.	Zasavska gora	Novak, Gregl	lahka snežna tura
Pe 13. 2.	OBČNI ZBOR PD BREŽICE	UO PD	
14. in 15. 2.	Komna, 1520 m – Lanževica, 2003 m	Bukovinski, Vimpolšek	lahka snežna tura
So 21. 2.	Tolsti vrh, 1715 m – Kriška gora, 1471 m	Vimpolšek, Petelinc	lahka snežna tura
MAREC			
28. 2 in 1. 3.	Kredarica	Bukovinski, Kržan	lahka snežna tura
Ne 15. 3.	Po Kosovelovi poti	Jesenko, F. Kržan	lahka pot
Pe 27. 3.	Čistilna akcija po planinskih poteh	OVGN, O. Kržan	
Ne 29. 3.	31. pohod po Brežiški planinski poti	UO PD, Slovenec, Patty	lahka pot
APRIL			
Ne 12. 4.	Po Slovenjgoriški poti 4. del: Juršinci – Sakušak – Budkovci – Polenšak (PD Ptuj) s PD PT Ljubljana	Jesenko, Ruža Tekavec	lahka pot
So 18. 4.	23. Rusov pohod na Sljeme, 1033 m	Patty, Slovenec	lahka pot
Ne 26. 4.	SPP: Pot po robu - Od Cola do Predmeje	Hribar, Rožman	lahka pot
MAJ			
So 9. 5.	Društveno izpopolnjevanje vodnikov	VO, Bukovinski, Gričar	zahtevna pot
Ne 10. 5.	39. spominski pohod na Blegoš	A. in S Matijevc	lahka pot
Ne 17. 5.	V Krakovski gozd z gozdarji	OVGN, Olga Kržan	lahka pot
So 23. 5.	Kavalarka – Tromeja /Italija/ z Jankom Megličem	Jesenko, J. Meglič	lahka pot
JUNIJ			
Ne 7. 6.	Lisca – sv. Lovrenc / vlak/	Hribar, Petelinc	lahka pot
So 13. 6.	DAN SLOVENSKEGA PLANINCEV na Krvavcu	UO, Fux	lahka pot
Ne 21. 6.	Velebit – Mali princ	Bukovinski, S. Matijevc	lahka pot
So 27. 6.	Srečanje s PD Kum Trbovlje v Brežicah	UO	
JULIJ			
4. do 11. 7.	DRUŽINSKI TABOR Dovje - Mojstrana	Hribar, A. Matijevc	Petelinc
Ne 19. 7.	Raduha, 2062 m	Rožman, Gregl	zahtevna pot
So 25. 7.	Obir – Ojstrc, 2142 m /Avstrija/	Jesenko, F. Kržan	lahka pot
AVGUST			
So 8. 8.	Stol	F. Kržan, Gregl	zahtevna pot
16. in 17. 8.	Kriški podi – Razor	Bukovinski, Hribar	zahtevna pot
SEPTEMBER			
Ne 6. 9.	s PD ZZV Celje – potovalni pl. tabor Lastovo	F. Kunej, T. Jesenko	lahka pot
So 12. 9.	Špik – Hude police	Jesenko, B. Vukovič	lahka pot
Ne 20. 9.	Izlet v neznanu	Danica Fux	lahka pot
Ne 27. 9.	Ljubljansko barje	OVGN, Olga Kržan	lahka pot
OKTOBER			
So 10. 10.	Menina planina	Novak, Rožman	
Ne 18. 10.	Gore – Kopitnik	Patty, Gregl	lahka pot
So 24. 10.	39. pohod Po poteh Brežiške čete, Pišce	UOPD, Slovenec, Patty	lahka pot
NOVEMBER			
Ne 8. 11.	33. Martinov pohod in martinovanje	UO PD, Vimpolšek	lahka pot
So 14. 11.	Po pomurski planinski poti	Jesenko, Novak	lahka pot
So 28. 11.	Čemšeniška planina	Petelinc, Gregl	lahka pot
DECEMBER			
Ne 6. 12.	Dobrča, 1634 m	Petelinc, Rožman	lahka pot
So 19. 12.	22. nočni pohod na Cirknik	Vimpolšek, Patty	lahka snežna tura
So 26. 12.	18. tradicionalni pohod na Polom s PD Polom, Kostanjevica na Krki	Slovenec	lahka snežna tura

PROGRAM IZLETOV »TORKARJEV« V LETU 2015

JANUAR		
6. 1.	Pišce – Veliki Špiček	lahka zimska pot
13. 1.	Čatež – Sveti Vid – Gadne	lahka zimska pot
20. 1.	Globoko – Veseli vrh	lahka zimska pot
27. 1.	Krška vas – Stankovo	lahka zimska pot
FEBRUAR		
3. 2.	Sromlje – Rucman vrh	lahka zimska pot
10. 2.	Globočice – Izvir	lahka zimska pot
17. 2.	Pustovanje	lahka zimska pot
24. 2.	Jablanca – Javornik – Bohor	lahka zimska pot
MAREC		
3. 3.	Gadova peč – Planina	lahka pot
10. 3.	Artiče – Sromlje	lahka pot
17. 3.	Laze – Korička reber	lahka pot
24. 3.	Kostanjevica – Kičar	lahka pot
31. 3.	Osredek, rojstni dnevi	lahka pot
APRIL		
7. 4.	Cerina – Veliki Cirknik	lahka pot
14. 4.	Bizeljsko – Orešje	lahka pot
21. 4.	Čatež – Sveti Vid – Dobeno	lahka pot
28. 4.	Radeče – Veliko Kozje – Lovrenc, vlak, odhod ob 7.00	lahka pot
MAJ		
5. 5.	Krško – Grmada	lahka pot
12. 5.	Srečanje s seniorji PD PT Ljubljana	lahka pot
19. 5.	Prilipe – vas Cirknik	lahka pot
26. 5.	Sromlje – Orlica	lahka pot
JUNIJ		
2. 6.	Šutna – Planina	lahka pot
9. 6.	Srečanje DU Posavja	lahka pot
16. 6.	Pokljuka – Debela peč, avtobus, odhod ob 6.00	lahka pot
23. 6.	Osredek, rojstni dnevi	
30. 6.	Kostanjevica – Lurd	lahka pot

AVGUST		
19./ 20.8.	Izlet v visokogorje	zahtevna pot
SEPTEMBER		
1. 9.	Pišce – Veliki Špiček	lahka pot
8. 9.	Kostanjevica – Polom	lahka pot
15. 9.	Velika Dolina – Ponikva	lahka pot
22. 9.	Blegoš, avtobus, odhod ob 6.00	lahka pot
29. 9.	Osredek, rojstni dnevi	
OKTOBER		
6. 10.	Sromlje – Orlica	lahka pot
13. 10.	Cerina – Vel. Cirknik, kostanjev piknik	lahka pot
20. 10.	V neznano, avtobus	lahka pot
27. 10.	Dramlja – Kojanci	lahka pot
NOVEMBER		
3. 11.	Šutna – Planina	lahka pot
10. 11.	Laze – Lovski dom	lahka pot
17. 11.	Sevnica – Lisca	lahka pot
24. 11.	Pečice – Kunejev hram	lahka pot
DECEMBER		
1. 12.	Krška vas – Piroški vrh	lahka zimska po
8. 12.	Stara vas – Brezovica	lahka zimska pot
15.12.	Osredek, rojstni dnevi	lahka zimska pot
22.12.	Kapele – Jovsi	lahka zimska pot
29. 12.	Zaključni pohod	lahka zimska pot
Opomba: vodja skupine lahko program okvirno spremeni oziroma prilagodi vremenskim pogojem.		

Zakon o društvih določa, da je članstvo v društvu prostovoljno, kar pomeni, da se vsaka oseba vedno samostojno odloči o tem, ali bo član nekega društva ali ne. Če se odloči postati član društva, bo moral plačevati članarino, lahko bo sodeloval pri upravljanju društva, imel pravico udeležbe v dejavnostih društva in podobno.

Pogled z Radube na Kamniško - Savinjske Alpe, foto Urška Korun

KOLEDAR AKTIVNOSTI ŠIRŠEGA POMENA V LETU 2015

IN AKCIJE ZA MESEC JANUAR 2016

DATUM	NAZIV, NAMEN IN KRAJ PRIREDITVE, POHODA IN DRUGE AKCIJE	ORGANIZATOR
sobota, 10. 01. 2015	9. POHOD PO POTI SLOVENSKEGA TOLARJA na Veliki vrh nad Osredkom	PD BREŽICE
nedelja, 29. 03. 2015	31. POHOD PO BREŽIŠKI PLANINSKI POTI	PD BREŽICE
sobota, 24. 10. 2015	39. POHOD PO POTEH BREŽIŠKE ČETE	PD BREŽICE
nedelja, 8. 11. 2015	MARTINOVA NEDELJA – 33. Martinov pohod in martinovanje	PD BREŽICE
sobota, 19. 12. 2014	22. NOČNI POHOD NA CIRNIK	PD BREŽICE
sobota, 9. 1. 2016	10. POHOD PO POTI SLOVENSKEGA TOLARJA na Veliki vrh nad Osredkom	PD BREŽICE

OKVIRNI PPROGRAM MLADINSKEGA ODSEKA

Namen je narediti čim cenejše izlete, da bodo otrokom dosegljivi. Na bolj oddaljene in višje gore se bomo podali občasno z odraslimi člani PD. Otrokom so motivacija žigi.

Pripravljali se bomo tudi na tekmovanje **Mladina in gore**.

Izleti:

JANUAR:	Šmohor
FEBRUAR:	Kum
MAREC:	Bohor
APRIL:	planinska čajanka (na eni od OŠ)
MAJ:	Boč
JULIJ:	planinski tabor (Dovje – Mojstrana)
SEPTEMBER:	izlet z odraslimi člani
OKTOBER:	Lisca
DECEMBER:	Šentvid in Cirknik

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA STROKOVNEGA KADRA V LETU 2015

PRIDOBITEV LICENCE

- Licenčno usposabljanje (izpopolnjevanje) vodnikov PZS v snežnih razmerah**
MDO Gorenjske, **20. in 21. 2. 2015**, Erjavčeva koča na Vršiču
Darko Bukovinski
Franc Kržan
Martin Vimpolšek
- Licenčno usposabljanje (izpopolnjevanje) vodnikov PZS v kopnih razmerah**
MDO PD Zasavja,
1. skupina **15. in 16. 2014**, Dom pod Reško planino ali
2. skupina **16. in 17. 8. 5. 2014**, Dom pod Reško planino
Martin Vimpolšek
Tone Jesenko
Franc Kržan
Andreja Matijevc
Franc Petelinc
- izpopolnjevanje vodnikov PZS za vodenje po feratah**
10. in 11. 5. 2014 v Bavšici v organizaciji PD Brežice
- Licenčno izpopolnjevanje markacistov**
Marjan Rovar
Martin Slovenec
Mehemed Tokić
Milan Tomič
Usposabljanje za pridobitev naziva vodnik PZS kategorije A
Deljeni tečaj za vodnike PZS za pridobitev **kategorije A:**
Mojca Šterk, mentorica na OŠ Cerklje ob Krki

OKVIRNI PROGRAM DELA MARKACISTOV

- dokončanje urejanja poti na kranjski strani, popravilo in pleskanje bivaka na Velikem Cirkniku;
- priprava na izvedbo brvi z zaščito na mejnem prehodu v Gramskem jarku (Selaška draga);
- urejanje poti na štajerski strani;
- licenčno usposabljanje markacistov;
- udeležba na zboru markacistov MDO zasavskih in posavskih PD ter na zboru markacistov PZS;
- sodelovanje in urejanje oznak za tradicionalni pohod Po poteh Brežiške čete;
- nabava potrebnih barv, čopičev, kap z oznako markacista in ostale opreme.

ODGOVORNI ZA VODENJE DRUŠTVA IN IZVEDBO LETNEGA PROGRAMA DELA

ČLANI UPRAVNEGA ODBORA:

- **Tone Jesenko**, predsednik društva;
- **Danica Fux**, podpredsednica društva
- **Monika Volk**, tajnica društva;
- **Jožica Dražil**; odgovorna za članstvo
- **Tone Hribar**, načelnik Vodniškega odseka;
- **Olga Kržan**, načelnica Odseka za varstvo gorske narave;
- **Katjuša Okrošek**, pomočnica načelnice Odseka za varstvo gorske narave
- **Vera Polak**, blagajničarka
- **Marjan Rovan**, načelnik odseka markacistov, gospodar in vodja Skupine upokojenecv »torkarjev«
- **Irena Suša**, odgovorna za organizacijo planinskih večerov in javnost dela društva;
- **Nuša Vanič**, načelnica Mladinskega odseka

ČLANI NADZORNEGA ODBORA

- **Ivan Veble**, predsednik
- **Jožica Šmajgl**, članica
- **Marija Zupančič**, članica

ČLANI ČASTNEGA RAZSODIŠČA

- **Miha Škrlec**, predsednik
- **Franc Kržan**, član
- **Jožica Srpčič**, članica

PRAPORŠČAKA

- **Marjan Rovan**, praporščak
- **Jože Molan**, namestnik praporščaka

ČASTNA ČLANA DRUŠTVA

- **Marija Veble**, častna predsednica društva
- **Ivan Veble**, častni član društva

VODNIKI PZS PD BREŽICE

• Darko Bukovinski	tel. 041 749 639
• Sara Gregl	tel. 031 422 646
• Tone Hribar	tel. 041 679 754
• Tone Jesenko	tel. 051 323 335
• Franc Kržan	tel. 041 638 911
• Andreja Matijevc	tel. 041 614 565
• Simon Matijevc	tel. 041 901 313
• Mija Novak	tel. 040 655 903
• Jože Patty	tel. 041 651 153
• Franc Petelinc	tel. 030 383 577
• Nuša Vanič	tel. 031 596 162
• Martin Slovenec	tel. 041 440 156
• Tine Vimpolšek	tel. 031 332 577

MARKACISTI PD BREŽICE

- **Marjan Rovan**, načelnik
- **Martin Slovenec**
- **Mehemed Tokić**
- **Milan Tomič**
- **Jože Župan**
- **Zdravko Gregl**, pripravnik

E-naslov: pdbrezice@pzs.si in pd.brezice@siol.net

Spletna stran: www.pdbrezice.si

Zahvaljujemo se vsem, ki imate radi planinstvo, ki cenite naše delo in nas pri izvajanju programa kakorkoli podpirate!

Hvala tudi novinarjem za objave!

Upravni odbor PD Brežice

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI

OBČINA
BREŽICE

ENERGIJA

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

VZAJEMNA, zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. Poslovna enota
Novo mesto

INTEGRAL

BREBUS

AVTOBUSNI PROMET
DELAVNICE • TURIZEM

BREŽICE

www.integral-brebus.si

region
PROJEKTIVNI BIRO BREŽICE d.o.o.

*Komunalno stanovanjsko
podjetje Brežice d.d.
C.P.B. 9, 8250 Brežice*

GOSTILNA

KOCJAN

STEMAT
Kakovost in zanesljivost

CRION proizvajalca nogavic
★ ★ ★

SL - inženiring

Terme Paradiso, Marjan Cvetkovič s.p. | Selska cesta 15b | 8257 Dobova
tel.: (07) 45 22 988 | fax: (07) 45 22 987 | e-mail: paradiso@siol.net
www.paradiso.si

Zlatarna Hercigonja

Černelčeva ulica 3, 8250 Brežice, Tel./fax:07/49 61 444, Tel.:07/49 61 401

Milena Hercigonja s.p.

GSM: 041 331 384

E-mail: marko.hercigonja@gmail.com

ODKUP ZLATA IN SREBRA

PRODAJA NALOŽBENEGA ZLATA IN SREBRA

Planinski utrinki

Glasilo Planinskega društva Brežice

Naslov uredništva

Planinsko društvo Brežice

Cesta prvih borcev 11, 8250 Brežice

Uredniški odbor

Milena Jesenko, urednica

Tone Jesenko, odgovorni urednik

Jože Lovenjak

Matej Petrič

Lektoriranje

Milena Jesenko

Računalniški prelom

MRGB d.o.o. Brežice

Tisk in vezava

Artisk, Aleksander Rožman, s.p. Dobova

Naklada 400 izvodov

Slika na naslovnici

Hrvoje Oršanič, Jesenski žarki na Orlici

Slika na zadnji strani ovitka

Matej Petrič, Zajamniki

Številka je brezplačna. Delo uredniškega odbora in lektoriranje je prostovoljno, prispevki in fotografije niso honorirani, oblikovanje in tisk sta financirana iz sredstev Občine Brežice in sredstev donatorjev ter sponzorjev.

Po poteh Brežiške čete, foto Matej Petrič

Pomočniki pri izvedbi tekmovanja Mladina in gore, foto arhiv PD

Rastemo na Psinjskem vrhu, foto Tone Jesenko

Zima na Gorjancih, foto Zdenko Galič

Psinjski vrh, foto arhiv PD

